

IR-XIV.432.1.30.2021

DECYZJA nr 139 / 21
Zarządu Województwa Świętokrzyskiego
z dnia 29 grudnia 2021 r.
w sprawie zwrotu dofinansowania

Zarząd Województwa Świętokrzyskiego jako Instytucja Zarządzająca Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020:

w składzie:

- 1) Andrzej Bętkowski - Marszałek Województwa Świętokrzyskiego
- 2) Renata Janik - Wicemarszałek Województwa Świętokrzyskiego
- 3) Marek Bogusławski - Wicemarszałek Województwa Świętokrzyskiego
- 4) Marek Jońca - Członek Zarządu Województwa Świętokrzyskiego
- 5) Tomasz Jamka - Członek Zarządu Województwa Świętokrzyskiego

Na podstawie art. 67 ust.1, art. 207 ust.1 pkt 1 i pkt 2 oraz art. 207 ust. 9 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305, z późn. zm.), art. 104 oraz art. 107 § 1-3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735, z późn. zm.), art. 6 i art. 9 ust.1 pkt 2 oraz art. 9 ust. 2 pkt 9 lit.a ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2020 r. poz. 818, z późn. zm.), art. 41 ust. 2 pkt 4 oraz art. 46 ust.2a ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2020 r. poz. 1668, z późn. zm.),

w sprawie wszczętej z urzędu, dotyczącej:

określenia spółce, przypadającej do zwrotu kwoty dofinansowania ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, udzielonego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 na podstawie umowy o dofinansowanie nr RPSW.01.02.00-26-...../18-00, terminu, od którego nalicza się odsetki oraz sposobu zwrotu środków,

po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 29 grudnia 2021 r.

orzeka:

- 1) określa spółce, przypadającą do zwrotu kwotę środków z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (zwany dalej „EFRR”) w łącznej wysokości: **1 000 000,00 zł (słownie: jeden milion złotych, 00/100)**, z tytułu zwrotu całości dofinansowania przekazanego na podstawie umowy nr RPSW.01.02.00-26-...../18-00 o dofinansowanie Projektu nr RPSW.01.02.00-26-.../18 wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych;

- 2) określa, że odsetki w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych nalicza się od kwoty przekazanej z EFRR we wniosku o płatność nr RPSW.01.02.00-26-.../18-001 w wysokości: 600 000,00 zł (słownie: sześćset tysięcy złotych,00/100), od dnia przekazania ww. środków EFRR tj. **od dnia 22 marca 2019 r.**, aż do dnia całkowitej zapłaty należności głównej (w okresie odsetkowym należy uwzględnić zarówno dzień przekazania jak i dzień obciążenia rachunku bankowego Beneficjenta);
- 3) określa, że odsetki w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych nalicza się od kwoty przekazanej z EFRR we wniosku o płatność nr RPSW.01.02.00-26-.../18-005 w wysokości: 400 000,00 zł (słownie: czterysta tysięcy złotych, 00/100), od dnia przekazania ww. środków EFRR tj. **od dnia 27 kwietnia 2020 r.**, aż do dnia całkowitej zapłaty należności głównej (w okresie odsetkowym należy uwzględnić zarówno dzień przekazania jak i dzień obciążenia rachunku bankowego Beneficjenta);
- 4) określa, że zwrot następuje poprzez dokonanie przez spółkę „.....” wpłaty należności o której mowa w pkt 1, wraz z należnymi odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, o których mowa w pkt 2 i 3, w terminie 14 dni od dnia doręczenia ostatecznej decyzji na rachunek bankowy Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego w Kielcach, wskazany w uzasadnieniu decyzji.

UZASADNIENIE

Zarząd Województwa Świętokrzyskiego jako Instytucja Zarządzająca Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020, zwana dalej „Instytucją Zarządzającą” lub „Organem”, ogłosił w dniu 29 maja 2018 r. nabór nr RPSW.01.02.00-IZ.00-26-...../18 wniosków o dofinansowanie projektów w ramach Działania 1.2 pn. „Badania i rozwój w sektorze świętokrzyskiej przedsiębiorczości. Projekty Badawczo- Rozwojowe” Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020. Nabór wniosków o dofinansowanie ustalono na okres od 29 czerwca 2018 r. do 4 września 2018 r. (okres ten obejmuje przeprowadzenie III rund konkursowych). W ramach niniejszego konkursu założono wsparcie na projekty badawcze przedsiębiorstw służące opracowaniu nowych lub istotnie ulepszonych produktów i procesów produkcyjnych (innowacje produktowe, procesowe) tj. realizowanie badań przemysłowych i prac rozwojowych albo prac rozwojowych obejmujące dofinansowanie wydatków do momentu stworzenia prototypu i jego pierwszej produkcji. Pierwsza produkcja oznacza pierwsze wdrożenie przemysłowe odnoszące się do zwiększenia skali obiektów pilotażowych lub do pierwszych w swoim rodzaju urządzeń i obiektów, obejmujących kroki następujące po uruchomieniu linii pilotażowej, w ramach której zawarta jest faza testowania, ale nie produkcja masowa lub działalność handlowa. Każdy projekt pierwszej produkcji musi obejmować również etapy poprzedzające – prace rozwojowe, fazę demonstracyjną i walidację. Wsparcie mogą otrzymać projekty polegające m.in. na:

- prowadzeniu badań przemysłowych i eksperymentalnych prac rozwojowych,
- prace rozwojowe,
- opracowaniu linii pilotażowych,
- opracowaniu demonstracyjnych prototypów,
- walidacja danego rozwiązania,
- uruchomienie pierwszej produkcji (eksperymentalnej i niekomercyjnej)

Realizacja przez przedsiębiorstwa prac badawczo-rozwojowych odbywać się będzie samodzielnie, przy wykorzystaniu własnych zasobów lub na wyraźne zlecenie wykonania takich prac na rzecz beneficjenta.

Zakup wyników prac B+R oraz praw własności intelektualnej m.in. patentów, licencji, know-how lub innej nieopatentowanej wiedzy technologicznej jest możliwy jedynie w przypadku konieczności przeprowadzenia dodatkowych prac rozwojowych (o wartości nie mniejszej niż 10% wartości zakupu wyników prac B+R), które zakładają uzupełnienie lub dostosowanie zakupionych technologii do specyfiki przedsiębiorstwa. W wyniku realizacji projektów powinien zostać osiągnięty etap zaawansowania innowacyjnego rozwiązania (produktu, usługi, procesu) mogący pozwolić na jego pierwszą produkcję. Wsparciem nie będą objęte projekty polegające wyłącznie na wdrożeniu wyników badań do masowej produkcji czy komercyjnej sprzedaży.

Szczegółowe zasady składania wniosków zostały zamieszczone w Regulaminie naboru nr RPSW.01.02.00-IZ.00-26-.../18, dostępnym na stronie internetowej Instytucji Zarządzającej tj. www.2014-2020.rpo-swietokrzyskie.pl oraz na portalu Funduszy Europejskich www.funduszeuropejskie.gov.pl, a także w siedzibie Instytucji Zarządzającej. Przedmiotowy regulamin stanowił uszczegółowienie informacji zawartych w ww. ogłoszeniu o naborze. Przed sporządzeniem wniosku o dofinansowanie każdy wnioskodawca był zobowiązany do zapoznania się z załączonymi do powyższego Regulaminu dokumentami, zamieszczonymi na stronie internetowej www.2014-2020.rpo-swietokrzyskie.pl, w skład których wchodził m.in.:

- „Wzór wniosku o dofinansowanie realizacji projektu w ramach Osi Priorytetowych 1-7 Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 w Lokalnym Systemie Informatycznym LSI”,
- „Instrukcja wypełniania wniosku o dofinansowanie w ramach Osi Priorytetowych 1-7 Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 w Lokalnym Systemie Informatycznym LSI”,
- „Wzór karty oceny merytorycznej wniosku o dofinansowanie projektu w ramach RPOWŚ 2014-2020”,
- „Wzór Umowy o dofinansowanie projektu w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014 – 2020 wraz z załącznikami”.

Ponadto, każdy wnioskodawca zgodnie z § 5 niniejszego Regulaminu zobowiązany był również do zapoznania się z dokumentem pn. „Wytyczne w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020”, opracowanym przez Ministra Infrastruktury i Rozwoju i zamieszczonym na stronie internetowej www.funduszeuropejskie.gov.pl.

W części 6.2 pkt 3 ww. Wytycznych z dnia 19 lipca 2017 r., obowiązujących do 8 września 2019 r. (tj. na dzień składania wniosku o dofinansowanie) wskazano, wydatkiem kwalifikowalnym jest wydatek spełniający łącznie następujące warunki:

- a) został faktycznie poniesiony w okresie wskazanym w umowie o dofinansowanie, z zachowaniem warunków określonych w podrozdziale 6.1,
- b) jest zgodny z obowiązującymi przepisami prawa unijnego oraz prawa krajowego, w tym przepisami regulującymi udzielanie pomocy publicznej, jeśli mają zastosowanie,

- c) jest zgodny z PO i SZOOP,
- d) został uwzględniony w budżecie projektu, z zastrzeżeniem pkt 11 i 12 podrozdziału 8.3 Wytycznych, lub – w przypadku projektów finansowanych z FS i EFRR – w zakresie rzeczowym projektu zawartym we wniosku o dofinansowanie,
- e) został poniesiony zgodnie z postanowieniami umowy o dofinansowanie,
- f) jest niezbędny do realizacji celów projektu i został poniesiony w związku z realizacją projektu,
- g) został dokonany w sposób przejrzysty, racjonalny i efektywny, z zachowaniem zasad uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów,
- h) został należycie udokumentowany, zgodnie z wymogami w tym zakresie określonymi w Wytycznych, Wytycznych PT, o których mowa w rozdziale 4 pkt 2, lub ze szczegółowymi zasadami określonymi przez IZ PO,

W części 6.5 pkt 1 ww. Wytycznych wskazano, że Instytucja będąca stroną umowy o dofinansowanie zobowiązuje beneficjenta w tej umowie do przygotowania i przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia o wartości szacunkowej przekraczającej 50 tys. PLN netto, tj. bez podatku od towarów i usług (VAT) w sposób zapewniający przejrzystość oraz zachowanie uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców. Spełnienie powyższych wymogów następuje w drodze zastosowania Pzp albo zasady konkurencyjności .

W części 6.5 pkt 2 ww. Wytycznych wskazano, że zgodnie z podrozdziałem 6.2 pkt 3 lit. g wydatki w ramach projektu muszą być ponoszone w sposób przejrzysty, racjonalny i efektywny. Spełnienie powyższych wymogów w przypadku zamówień o wartości od 20 tys. PLN netto do 50 tys. PLN netto włącznie następuje w drodze przeprowadzenia i udokumentowania rozeznania rynku.

W części 6.5 pkt 3 ww. Wytycznych wskazano, że (...) Procedura rozeznania rynku i zasada konkurencyjności zostały opisane odpowiednio w sekcji 6.5.1 i 6.5.2.

W Instrukcji wypełniania wniosków EFRR w Sekcji 14. Wskaźniki, zawarto definicje wskaźników produktu oraz rezultatu:

Produkt – to bezpośredni, materialny efekt realizacji przedsięwzięcia, mierzony konkretnymi wielkościami. Wskaźniki produktu powinny wynikać z logiki interwencji i jak najtrafniej obrazować charakter projektu oraz postęp w jego realizacji. Dla każdego z wybranych wskaźników produktu Beneficjent zobowiązany jest do wskazania wartości docelowej danego wskaźnika.

Rezultat – to bezpośredni wpływ zrealizowanego przedsięwzięcia na otoczenie społeczno-ekonomiczne, uzyskane po zakończeniu realizacji projektu. Dla wartości bazowej wskaźnika rezultatu należy przyjąć wartość „0”. Docelowa wartość wskaźnika rezultatu powinna zostać osiągnięta w momencie zakończenia realizacji projektu, bądź w okresie bezpośrednio po tym terminie (co do zasady – w okresie 12 miesięcy od zakończenia okresu realizacji projektu, określonego w umowie/decyzji o dofinansowaniu projektu).

Jednocześnie w wykazie obowiązujących aktów prawnych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 (zwany dalej: „RPOWS 2014-2020”) we wzorze Umowy o dofinansowanie, zamieszczonym na stronie internetowej www.2014-2020

2020.rpo-swietokrzyskie.pl, wskazano, iż obowiązują zapisy Ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020, zwanej dalej: „ustawą wdrożeniową”.

Ponadto, w wykazie obowiązujących aktów prawnych znajdującym się w ww. wzorze Umowy o dofinansowanie wskazano, iż obowiązują zapisy Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. Urz. UE L 347/320 z 20.12.2013 r.), zwanego dalej: „rozporządzeniem ogólnym”.

Ponadto, w ww. wzorze umowy o dofinansowanie projektu w § 1 ust. 4 zamieszczono definicję pojęcia wytycznych.

W § 1 ust. 6 wzoru umowy o dofinansowanie projektu zamieszczono definicję pojęcia „projektu”.

W § 1 ust. 8 ww. wzoru umowy o dofinansowanie projektu zamieszczono definicję wydatków kwalifikowalnych.

W § 1 ust. 10 ww. wzoru umowy o dofinansowanie zawarto definicję wniosku o dofinansowanie.

W § 1 ust. 11 ww. wzoru umowy o dofinansowanie projektu zamieszczono definicję umowy.

W § 1 ust. 34 ww. wzoru umowy o dofinansowanie projektu zamieszczono definicję okresu zakończenia realizacji .

W § 1 ust. 38 ww. wzoru umowy o dofinansowanie projektu zamieszczono definicję nieprawidłowości.

W § 1 ust. 39 ww. wzoru umowy o dofinansowanie projektu zamieszczono definicję korekty finansowej.

W § 1 ust. 40 ww. wzoru umowy o dofinansowanie projektu zamieszczono definicję zamówienia publicznego.

W treści § 2 ust. 2 ww. wzoru umowy zawarto wskazanie, iż beneficjent zobowiązuje się do realizacji projektu zgodnie z wnioskiem o dofinansowanie, a w przypadku zmian w projekcie dokonanych w trakcie jego realizacji zgodnie z postanowieniami § 22 umowy, beneficjent zobowiązuje się do realizacji projektu uwzględniając zaakceptowane przez Instytucję Zarządzającą zmiany zatwierdzonym wnioskiem o dofinansowanie.

Ponadto, w § 3 ust. 1 ww. wzoru umowy o dofinansowanie projektu określono obowiązek Beneficjenta polegający na jego zobowiązaniu „*do realizacji Projektu z należytą starannością, w szczególności ponosząc wydatki celowo, rzetelnie, racjonalnie i oszczędnie, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa unijnego i krajowego, w szczególności w oparciu o ustawę o finansach publicznych w zakresie dotyczącym wydatkowania środków publicznych, wytycznymi horyzontalnymi, a także procedurami w ramach Programu oraz w sposób, który zapewni prawidłową*

i terminową realizację Projektu oraz osiągnięcie i utrzymanie celów, w tym wskaźników produktu i rezultatu, o których mowa w § 7 Umowy w trakcie realizacji Projektu oraz w okresie jego trwałości”.

W § 4 ust. 11 ww. wzoru umowy o dofinansowanie projektu określono obowiązek Beneficjenta polegający na jego zobowiązaniu „*że zapoznał się z treścią wytycznych, o których mowa w § 1 ust. 4 oraz zapisami SzOOP i zobowiązuje się do śledzenia zmian i realizacji Projektu zgodnie z ich zapisami*”

W § 7 ust. 1 oraz ust. 2 ww. wzoru umowy o dofinansowanie projektu określono obowiązek Beneficjenta polegający na jego zobowiązaniu „*do realizacji Projektu w sposób, który zapewni osiągnięcie i utrzymanie celów, w tym wskaźników produktu i rezultatu zakładanych we wniosku o dofinansowanie w trakcie realizacji oraz w okresie trwałości Projektu*” oraz „*W przypadku braku osiągnięcia zakładanych wskaźników na koniec okresu realizacji Projektu Beneficjent zobowiązany jest do zwrotu dofinansowania w wysokości odpowiadającej różnicy pomiędzy wartością docelową wskaźnika a osiągniętą wartością wskaźnika lub całości dofinansowania w przypadku nieosiągnięcia celu Projektu*”

W § 12 ust. 1 oraz ust. 2 ww. wzoru umowy o dofinansowanie projektu określono obowiązek Beneficjenta polegający na jego zobowiązaniu do stosowania zapisów wytycznych, o których mowa w § 1 ust. 4 lit. e). Następnie w § 12 ust. 3 wzoru umowy o dofinansowanie zobowiązano Beneficjenta do przygotowania i przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w ramach Projektu w sposób zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji i równe traktowanie wykonawców, a w ust.11 wskazano Beneficjentowi, iż w przypadku stwierdzenia naruszenia przez Beneficjenta zasad określonych w ust. 1 Instytucja Zarządzająca uznaje taki wydatek za niekwalifikowalny w Projekcie i może zastosować korekty finansowe.

W § 22 ust. 1 ww. wzoru umowy o dofinansowanie projektu wskazano, że „*Beneficjent zgłasza Instytucji Zarządzającej w formie pisemnej w Załączniku nr 3 (dostępnym na stronie internetowej Instytucji Zarządzającej pod adresem: <http://www.2014-2020.rpo-swietokrzyskie.pl/>) zmiany dotyczące realizacji Projektu przed ich wprowadzeniem w celu uzyskania pisemnej akceptacji. Strony Umowy uzgadniają zakres zmian w niniejszej Umowie, które są niezbędne dla zapewnienia prawidłowej realizacji Projektu, w efekcie czego Beneficjent przedkłada do Instytucji Zarządzającej uaktualniony wniosek o dofinansowanie.*”

We wzorze umowy wskazano ponadto w § 10, że „*Jeżeli zostanie stwierdzone, że Beneficjent wykorzystał całość lub część dofinansowania niezgodnie z przeznaczeniem, bez zachowania obowiązujących procedur, lub pobrał całość lub część dofinansowania w sposób nienależny albo w nadmiernej wysokości, Beneficjent zobowiązuje się do zwrotu tych środków, odpowiednio w całości lub w części, wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, liczonymi od dnia przekazania środków na rachunek Beneficjenta, na zasadach określonych w ufp.*”, a w przypadku, gdy te środki, podlegające zwrotowi nie zostałyby w odpowiednim terminie zwrócone przez Beneficjenta to Zarząd Województwa Świętokrzyskiego wydaje decyzję określającą kwotę przypadającą do zwrotu i termin od którego nalicza się odsetki (vide § 10 ust. 5 wzoru umowy).

Do przedmiotowego naboru wniosków przystąpił, zwany dalej „Beneficjentem” lub „Stroną”, składając w dniu 4 września 2018 r. wniosek o dofinansowanie projektu pn.: „Wzrost nakładów na prace badawczo-rozwojowe w firmie” na wnioskowaną kwotę dofinansowania w wysokości: 1 955 094,60 zł. W przedmiotowym wniosku o dofinansowanie w pkt. XVI-Oświadczenia Wnioskodawcy Beneficjent złożył m.in. oświadczenie: że jest świadom praw i obowiązków związanych z realizacją projektu finansowanego z Europejskiego Funduszu Rozwoju

Regionalnego w ramach RPOWŚ na lata 2014-2020 (...). W dokumentacji projektowej, stanowiącej integralny załącznik do ww. wniosku o dofinansowanie, w Planie prac badawczo - rozwojowych realizowanych w ramach działania 1.2 RPOWŚ 2014-2020 szczegółowo zdefiniowano cele projektu.

W wyniku przeprowadzonej oceny formalnej i merytorycznej, przedmiotowy wniosek o dofinansowanie z załącznikami, zwany również „Projektem”, został zakwalifikowany do wsparcia w ramach Działania 1.2 RPOWŚ na lata 2014-2020, następstwem czego było zawarcie w dniu 6 lutego 2019 r. z firmą „.....”, jako Beneficjentem tego Programu, Umowę nr RPSW.01.02.00-26-.../18-00 o dofinansowanie Projektu nr RPSW.01.02.00-26-.../18 pn.: „.....” (zwaną dalej „Umową o dofinansowanie”) na kwotę dofinansowania ze środków EFRR w łącznej wysokości 1 449 681,45 zł. Beneficjent zobowiązany był do zapoznania się z warunkami i postanowieniami zawartymi w przedmiotowej Umowie o dofinansowanie przed jej podpisaniem. W niniejszej Umowie o dofinansowanie znalazły się wyżej omówione postanowienia zawarte w jej wzorze, stanowiącym załącznik do ww. Regulaminu naboru wniosków o dofinansowanie. Zmianie uległ jedynie § 12 ust.2.

W związku z czym Beneficjent podpisując ww. umowę o dofinansowanie został poinformowany, że zobowiązany jest do realizacji Projektu z należytą starannością, w szczególności ponosząc wydatki celowo, rzetelnie, racjonalnie i oszczędnie, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa unijnego i krajowego, w szczególności w oparciu o zapisy wytycznych horyzontalnych oraz zgodnie z procedurami w ramach Programu oraz w sposób, który zapewni prawidłową i terminową realizację Projektu oraz osiągnięcie i utrzymanie celów zakładanych we wniosku o dofinansowanie. Jednocześnie, zgodnie z treścią § 2 ust.2 Umowy o dofinansowanie Beneficjent zobowiązany był do realizacji Projektu zgodnie z wnioskiem o dofinansowanie, a w przypadku dokonywania zmian w Projekcie w trakcie jego realizacji Beneficjent zobowiązany był do zgłaszania tych zmian przed ich wprowadzeniem do Instytucji Zarządzającej celem uzyskania akceptacji.

Zgodnie z postanowieniami art.23 ust.1 w związku z art. 22 ust. 4 ustawy wdrożeniowej oraz § 14 Umowy o dofinansowanie, w dniu 26 marca 2021 r. na miejscu realizacji inwestycji przeprowadzona została kontrola doraźna realizacji Projektu. Okres czasu objęty kontrolą: od dnia 1 marca 2019 r. do dnia 26 marca 2021 r. W wyniku kontroli sporządzono w dniu 22 kwietnia 2021 r. Informację Pokontrolną Nr 6/N/I/RPO/2021 (tj. pismo znak: KC-I.432.179.1.2021), w której Instytucja Zarządzająca zawarła informację, że doszło do naruszenia § 12 ust. 2 umowy o dofinansowanie, ponieważ Beneficjent zaniechał dokonania wydatków zgodnie z zasadą konkurencyjności oraz w drodze przeprowadzenia i udokumentowania rozeznania rynku i nałożono na Beneficjenta korektę finansową w wysokości wydatków niekwalifikowalnych 140 532,19 zł z czego dofinansowanie z EFRR do zwrotu wyniosło 84 319,30 zł. Niniejszą Informację Pokontrolną Beneficjent podpisał i odesłał do Instytucji Zarządzającej nie wnosząc uwag i zastrzeżeń. Następnie w dniu 19 lipca 2021 r. Instytucja Zarządzająca na podstawie art.23 ust.1 oraz ust.3 w związku z art. 22 ust.4 ustawy wdrożeniowej oraz § 14 Umowy o dofinansowanie, ponownie przeprowadziła kontrolę doraźną projektu. W wyniku kontroli sporządzono Informację Pokontrolną nr 23/N/I/RPO/2021 z dnia 4 sierpnia 2021 r. (tj. pismo znak: KC-I.432.179.2.2021), w której zawarto ustalenia które były tożsame z ustaleniami z kontroli doraźnej z dnia 26 marca 2021 r. zawartymi w Informacji Pokontrolnej Nr 6/N/I/RPO/2021 oraz stwierdzono nowe naruszenia. Okres czasu objęty drugą kontrolą: od 1 marca 2019 r. do 19 lipca 2021r.

W wyniku ww. kontroli Instytucja Zarządzająca dokonała następujących ustaleń:

Zgodność projektu z umową o dofinansowanie

Zakończenie okresu realizacji Projektu zgodnie z umową nr RPSW.01.02.00-26-...../18-00 nastąpiło w dniu **31 maja 2021 r.** Do tego czasu Beneficjent, stosownie do § 2 ust. 2 umowy o dofinansowanie zobowiązał się do realizacji Projektu zgodnie z wnioskiem o dofinansowanie. W jego treści, jak i planie prac badawczo-rozwojowych (Plan prac B+R) stanowiącym załącznik do wniosku, Beneficjent miał przeprowadzić prace rozwojowe zmierzające do opracowania nowych, opartych o innowacyjne rozwiązania zabudów typu „holownik miejski” na podwoziach samochodów ciężarowych do 3,5 t typu pick-up. Do projektu miały być użyte następujące modele samochodów: Ford Ranger, Nissan Navara, Isuzu D-Max, Mercedes Klasa X, VW Amarok, Land Rover Defender, Mitsubishi L200, Toyota Hilux (8 modeli). Przedmiotem projektu było zatem opracowanie dokumentacji technicznej uniwersalnej zabudowy, do czego miało posłużyć 8 różnych modeli pojazdów. Ponadto, zgodnie z wydaną przez opinią o innowacyjności z 28 sierpnia 2018 r. o poziomie innowacyjności przedmiotowego projektu miało świadczyć opracowanie technologii produkcji i montażu specjalnej zabudowy i ramienia holującego dostosowanego do 8 typów pojazdów. W rezultacie Beneficjent miał stworzyć prototypy samochodów typu holownik na podwoziach ośmiu modeli pojazdów, tj. Ford Ranger, Nissan Navara, Isuzu D-Max, Mercedes Klasa X, VW Amarok, Land Rover Defender, Mitsubishi L200, Toyota Hilux, przy czym każdy z nich miał uzyskać homologację. Planowane prace badawczo-rozwojowe, zgodnie z Planem B+R, miały przebiegać w III etapach. Z tym, że zaznaczyć należy, że jeden z modeli pojazdów, na którym miała być wykonana zabudowa, tj. Nissan Navara przed dniem rozpoczęcia realizacji projektu posiadał już homologację na pojazd holujący uzyskaną w 2016 r. (decyzja z 2016 r. znak:). W 2018 r. zaś Beneficjent dokonał zgłoszenia w Urzędzie Patentowym RP na części wykonanej zabudowy, tj. ramienia holującego holownika oraz zabudowy specjalnej holownika samochodowego.

1) **W ramach I etapu** prac rozwojowych Beneficjent zakładał przygotowanie dokumentacji technicznej zabudów oraz ramienia holującego dla 8 modeli samochodów ciężarowych do 3,5 t: Ford Ranger, Nissan Navara, Isuzu D-Max, Mercedes Klasa X, VW Amarok, Land Rover Defender, Mitsubishi L200, Toyota Hilux. Ten etap prac miał zakończyć się do dnia 30 czerwca 2019 r. Efektem ich miała być dokumentacja techniczna ramienia holującego oraz zabudowy specjalnej holownika samochodowego z uwzględnieniem specyfiki 8 wyżej wymienionych modeli samochodów.

Beneficjent, w trakcie kontroli doraźnej przeprowadzonej w dniu 26 marca 2021 r. przedstawił dokumentację techniczną zawierającą opisy oraz rysunki elementów zabudowy oraz ramienia holującego. W złożonych wyjaśnieniach Beneficjent oświadczył, że przygotowana dokumentacja jest uniwersalna dla wszystkich ośmiu modeli pojazdów. Tymczasem zauważyć należy, że opracowana dokumentacja techniczna w zakresie rozwiązań dla pojazdu Nissan Navara została przygotowana dla modelu, który otrzymał już homologację w 2016 r. Od czasu rozpoczęcia realizacji projektu producent Nissana nie wyprodukował i nie wprowadził na rynek nowszej wersji, która mogłaby stanowić podstawę do opracowania nowych rozwiązań w dokumentacji technicznej uwzględniającej budowę nowszej wersji pojazdu. W związku z czym, przedstawiona dokumentacja techniczna w gruncie rzeczy zawierała nowe rozwiązania dla 7 modeli pojazdów, ósmy model – Nissan Navara był powieleniem rozwiązań przyjętych do wykonania zabudowy przed realizacją projektu, na co pojazd otrzymał w 2016 r. homologację. Dodatkowo dostrzec trzeba, że skoro nie powstało 8 prototypów przygotowanych do produkcji seryjnej, to tym samym nie można potwierdzić, że wykonana dokumentacja techniczna jest uniwersalna i pozwala na jej podstawie wykonanie wszystkich ośmiu rodzajów pojazdu.

Instytucja Zarządzająca zatem nie potwierdziła wykonania dokumentacji technicznej dla 8 pojazdów, zgodnie z założeniami wynikającymi z Planu prac B+R .

2) **W ramach etapu II** prac rozwojowych Beneficjent zakładał przeprowadzenie badań nad konstrukcjami zabudów oraz ramienia holowniczego na 8 modelach ww. pojazdów. W ramach przeprowadzonych badań miały odbywać się badania symulacyjne i parametrowe masowe i ruchowe pojazdów, a wyniki badań miały być na bieżąco korygowane. Na tym etapie prac Beneficjent miał pozyskać 8 modeli pojazdów przez udostępnienie ich przez dealerów jako modele pokazowe (4 szt.) oraz przez zakup (4 szt.). Ten etap prac miał zakończyć się do dnia 29 lutego 2021 r. Efektem ich miało być powstanie 8 prototypów holowników miejskich, które miały uzyskać homologację. Instytucja Zarządzająca stwierdziła, że Beneficjent pozyskał dwa pojazdy, tj.:

– **pojazd marki Isuzu D-Max** został pozyskany przez zawarcie umowy użyczenia pojazdu z dealerem: Na tym pojeździe została wykonana zabudowa holownika miejskiego. Za wykonaną usługę Beneficjent wystawił fakturę z dnia 30 sierpnia 2019 r. Dodatkowo na potwierdzenie wykonanej usługi Beneficjent przestawił dokumentację fotograficzną. Na pozyskany pojazd Przemysłowy Instytut Motoryzacji w dniu 2019 r. wydał sprawozdanie z badań nr w zakresie badania zgodności pojazdu marki Isuzu z wymaganiami dyrektywy 2007/46/WE w celu rozszerzenia 02 świadectwa homologacji. W wyniku uzyskanych badań Dyrektor Transportowego Dozoru Technicznego wydał w dniu 2019 r. decyzję w zakresie zmiany świadectwa homologacji poprzez wydanie rozszerzenia względem pojazdu marki Isuzu. Pojazd z wykonaną zabudową został z powrotem przekazany właścicielowi, czyli dealerowi jako model pokazowy.

– **pojazd marki Nissan Navara** został pozyskany przez Beneficjenta przez umowę leasingu operacyjnego. Na posiadanym samochodzie Beneficjent wykonał zabudowę pojazdu i na podstawie świadectwa homologacji uzyskanego decyzją Dyrektora Transportowego Dozoru Technicznego z dnia 28 grudnia 2016 r. dopuszczono pojazd do ruchu wydając dowód rejestracyjny seria , data wyd.2019 r. na samochód specjalny z przeznaczeniem: pomoc drogowa. W odniesieniu do tego modelu Beneficjent nie wystąpił do Przemysłowego Instytutu Motoryzacji o przeprowadzenie badań, na podstawie których możliwe byłoby uzyskanie nowej decyzji w sprawie wydania świadectwa homologacji.

Beneficjent nie przedstawił żadnych dowodów na to, że wykonał zabudowy dla pozostałych pojazdów przewidzianych w Planie B+R, jak również choćby na to, że je pozyskał od dealerów lub na własność.

Wobec powyższego Beneficjent wykonał zabudowę na dwóch pojazdach z ośmiu, a tylko jeden z nich (Isuzu D-Max) uzyskał homologację. Jak już wspomniano, homologacja na pojazd marki Nissan Navara została uzyskana w roku 2016 r., czyli przed rozpoczęciem realizacji projektu. Zaznaczyć należy, że Beneficjent wskazał w Planie prac B+R ryzyko administracyjno-prawne braku homologacji zastrzegając, że w razie wystąpienia takiej sytuacji zawęzi paletę produktów. Instytucja Zarządzająca nie otrzymała od Beneficjenta żadnego pisma informującego o braku możliwości uzyskania homologacji. Jak również, nie została poinformowana o tym, że Nissan Navara, w odniesieniu do którego wydano już w 2016 r. homologację nie posiada jej nowszej wersji, w związku z czym wykonana zabudowa na tym samym modelu z nowszym rokiem produkcji (2019 r.) nie otrzyma powtórnej homologacji.

Wobec powyższego stwierdzić należy, że Beneficjent nie osiągnął „kamienia milowego” etapu II w postaci 8 prototypów holowników i uzyskania dla nich homologacji.

3) **W ramach etapu III** Beneficjent miał przeprowadzić ostateczne próby 8 prototypów w warunkach rzeczywistych i dokonać ewentualnych poprawek. Ten etap prac miał zakończyć się do dnia 31 maja 2021 r. Efektem ich miał być produkt gotowy do produkcji średnio-seryjnej.

Na potwierdzenie realizacji tego etapu Beneficjent złożył oświadczenie, w którym opisał na czym polegały prace III etapu wskazując, że badaniami nad udźwigiem wideł objęto tylko model pojazdu Nissan Navara. Dodatkowo przedstawił fakturę VAT nr 2021 r. wykonania zabudowy aluminiowej holownika miejskiego, wyjaśniając, że dotyczy ona pojazdu Nissan Navara.

Wobec powyższego stwierdzić należy, że skoro Beneficjent nie pozyskał i nie wykonał zabudów na sześciu modelach pojazdów, zaś pojazd z wykonaną zabudową na Isuzu D-Max wrócił do dealera, a wykonana zabudowa na Nissanie Navara z 2019 r. była *de facto* tą samą wykonaną w 2016 r. żaden z pojazdów nie przeszedł ostatecznych prób i nie został wprowadzony do produkcji seryjnej. Instytucja Zarządzająca zatem nie stwierdziła przeprowadzenia ostatecznych prób na 8 prototypach w warunkach rzeczywistych.

Mają powyższe na uwadze należy wskazać iż w zakresie rzeczowym projekt został zrealizowany niezgodnie z wnioskiem i umową o dofinansowanie projektu nr RPSW.01.02.00-26-..../18 pn. „.....”.

Przestrzeganie zasad udzielania zamówień publicznych

1. W wyniku weryfikacji wydatków przedstawionych we wnioskach o płatność od nr RPSW.01.02.00-26-..../18-001 do nr RPSW.01.02.00-26-..../18-018 poniesionych w ramach projektu stwierdzono naruszenie:

I. podrozdziału 6.5. pkt 1 Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 z dnia 19 lipca 2017 r., poprzez zaniechanie dokonania wydatków powyżej 50 tys. PLN netto w drodze zastosowania **zasady konkurencyjności**.

Zgodnie z podrozdziałem 6.5. pkt 11 Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków (...) podstawą ustalenia wartości zamówienia w ramach projektu jest całkowite szacunkowe wynagrodzenie wykonawcy netto, tj. bez podatku od towarów i usług (VAT), ustalone z należytą starannością. Szacowanie jest dokumentowane w sposób zapewniający właściwą ścieżkę audytu. Beneficjent nie przedstawił notatki z szacowania wartości zamówienia.

Zasada dotycząca szacowania wartości zamówienia określa, że zabronione jest zaniżanie wartości szacunkowej zamówienia lub jego podział skutkujący zaniżeniem jego wartości szacunkowej. Dodatkowo ustalając wartość zamówienia należy wziąć pod uwagę trzy przesłanki. Mianowicie, usługi, dostawy oraz roboty budowlane są tożsame rodzajowo lub funkcjonalnie, możliwe jest udzielenie zamówienia w tym samym czasie oraz możliwe jest wykonanie zamówienia przez jednego wykonawcę. Analiza złożonych przez Beneficjenta wniosków o płatność wykazała, że w odniesieniu do n/wym. wydatków nie zastosowano powyższej zasady w wyniku czego, doszło do podziału zamówienia skutkującego zaniżeniem jego wartości w efekcie Beneficjent uniknął zastosowania zasady konkurencyjności w odniesieniu do wydatków poniesionych na wykonanie siłowników, wózków do holowania i elementów z nimi związanych.

Analiza wymienionych poniżej wydatków we wnioskach o płatność nr:

- RPSW.01.02.00-26-..../18-008 ujęte jako pozycja *Wykonanie siłownika, Wykonanie wózka do holowania pojazdów, Wykonanie siłownika 2 komplety*;

- RPSW.01.02.00-26-..../18-012 ujęte jako pozycja *Wykonanie n/w detalu- komplet sworzni do Navarra Truck, wózek do holowania, trawers*;
- RPSW.01.02.00-26-...../18-013 ujęte jako pozycja *wózek do holowania, trawers holownika miejskiego, siłowniki, podkładka, tuleja, profil, krążek, oś krążka, złączka, wózek, trawers holownika, pałk, słupek, wspornik, kryza*;
- RPSW.01.02.00-26-..../18-017 ujęte jako pozycja *Siłowniki, Elementy nadwozia*;

wskazuje, że dostawcą był jeden podmiot: Dostarczył on tożsame funkcjonalnie oraz rodzajowo elementy na łączną kwotę: 86 756,10 zł netto. Dokonane zakupy potencjalnie mogły odbyć się w tym samym czasie, bowiem dotyczyły wykonania zaplanowanych w ramach projektu zabudów pojazdów.

Przedstawione powyżej wydatki mimo, że łącznie przekraczały wartość 50 tys. PLN netto nie zostały poniesione zgodnie z zasadą konkurencyjności, o której mowa w sekcji 6.5.2 Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków (...).

Opisana nieprawidłowość prowadząca do ograniczenia konkurencji przez brak upublicznienia zapytania ofertowego, czyli elementu decydującego z reguły o liczbie złożonych ofert spowodowała ryzyko wystąpienia potencjalnej szkody w budżecie UE. Nie można bowiem wykluczyć, że gdyby do naruszenia nie doszło, tj. gdyby Beneficjent dokonał stosowanej publikacji zapytania ofertowego, skutkiem tego w postępowaniu mogliby wziąć udział także inni wykonawcy, których ceny byłyby korzystniejsze od wybranego kontrahenta.

II. podrozdziału 6.5. pkt 2 Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 z dnia 19 lipca 2017 r., poprzez zaniechanie dokonania wydatków o wartości od 20 tys. PLN netto do 50 tys. PLN netto w drodze **przeprowadzenia i udokumentowania rozeznania rynku**.

Zgodnie z podrozdziałem 6.5. pkt 11 Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków (...) podstawą ustalenia wartości zamówienia w ramach projektu jest całkowite szacunkowe wynagrodzenie wykonawcy netto, tj. bez podatku od towarów i usług (VAT), ustalone z należytą starannością. Szacowanie jest dokumentowane w sposób zapewniający właściwą ścieżkę audytu. Beneficjent nie przedstawił notatki z szacowania wartości zamówienia.

Zasada dotycząca szacowania wartości zamówienia określa, że zabronione jest zaniżanie wartości szacunkowej zamówienia lub jego podział skutkujący zaniżeniem jego wartości szacunkowej. Dodatkowo ustalając wartość zamówienia należy wziąć pod uwagę trzy przesłanki. Mianowicie, usługi, dostawy oraz roboty budowlane są tożsame rodzajowo lub funkcjonalnie, możliwe jest udzielenie zamówienia w tym samym czasie oraz możliwe jest wykonanie zamówienia przez jednego wykonawcę. Analiza złożonych przez Beneficjenta wniosków o płatność wykazała, że w odniesieniu do n/wym. wydatków nie zastosowano powyższej zasady w wyniku czego, doszło do podziału zamówienia skutkującego zaniżeniem jego wartości w efekcie Beneficjent uniknął przeprowadzenia i udokumentowania rozeznania rynku w odniesieniu do wydatków poniesionych na dostarczenie artykułów lakierniczych, malarskich, lakierów samochodowych bądź materiałów do przygotowania do lakierowania.

Analiza wymienionych poniżej wydatków we wnioskach o płatność nr:

- RPSW.01.02.00-26-...../18-009;

- RPSW.01.02.00-26-0...../18-010;
- RPSW.01.02.00-26-..../18-011;
- RPSW.01.02.00-26-...../18-012;
- RPSW.01.02.00-26-...../18-013;
- RPSW.01.02.00-26-..../18-015;
- RPSW.01.02.00-26-...../18-016;
- RPSW.01.02.00-26-...../18-017;

wskazuje, że dostawcą mógł być ten sam krąg podmiotów artykułów tożsamyh funkcjonalnie oraz rodzajowo. Ponadto dokonane zakupy potencjalnie mogły odbyć się w tym samym czasie, bowiem dotyczyły wykonania zaplanowanych w ramach projektu zabudów pojazdów.

Podsumowanie poniesionych wydatków opiewa na kwotę: 20 954,50 zł netto.

Przedstawione powyżej wydatki mimo, że łącznie przekraczały wartość 20 tys. PLN netto nie zostały poniesione zgodnie z zasadą rozeznania rynku, o której mowa w sekcji 6.5.1 Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków (...).

Opisana nieprawidłowość prowadząca do ograniczenia konkurencji przez brak upublicznienia zapytania ofertowego, czyli elementu decydującego z reguły o liczbie złożonych ofert spowodowała ryzyko wystąpienia potencjalnej szkody w budżecie UE. Nie można bowiem wykluczyć, że gdyby do naruszenia nie doszło, tj. gdyby Beneficjent dokonał stosowanej publikacji zapytania ofertowego, skutkiem tego w postępowaniu mogliby wziąć udział także inni wykonawcy, których ceny byłyby korzystniejsze od wybranego kontrahenta.

III. podrozdziału 6.5. pkt 2 Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 z dnia 19 lipca 2017 r., poprzez zaniechanie dokonania wydatków o wartości od 20 tys. PLN netto do 50 tys. PLN netto w drodze **przeprowadzenia i udokumentowania rozeznania rynku**. Beneficjent uniknął przeprowadzenia i udokumentowania rozeznania rynku w odniesieniu do wydatku poniesionego na rynnny aluminiowe oraz zabudowę aluminiową we wniosku o płatność nr RPSW.01.02.00-26-..../19-016, który jednorazowo wyniósł: 32 821,59 zł netto.

Przedstawiony powyżej wydatek mimo, że przekraczał wartość 20 tys. PLN netto nie został poniesiony zgodnie z zasadą rozeznania rynku, o której mowa w sekcji 6.5.1 Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków (...).

Opisana nieprawidłowość prowadząca do ograniczenia konkurencji przez brak upublicznienia zapytania ofertowego, czyli elementu decydującego z reguły o liczbie złożonych ofert spowodowała ryzyko wystąpienia potencjalnej szkody w budżecie UE. Nie można bowiem wykluczyć, że gdyby do naruszenia nie doszło, tj. gdyby Beneficjent dokonał stosowanej publikacji zapytania ofertowego, skutkiem tego w postępowaniu mogliby wziąć udział także inni wykonawcy, których ceny byłyby korzystniejsze od wybranego kontrahenta.

Wnioski o płatność od nr RPSW.01.02.00-26-...../18-001 do RPSW.01.02.00-26-..../18-017, w których stwierdzono w/w nieprawidłowości były przedmiotem kontroli doraźnej przeprowadzonej w dniu 26 marca 2021 r.

W związku ze stwierdzonymi naruszeniami Instytucja Zarządzająca uznała kwotę wydatków niekwalifikowalnych w wysokości 140 532,19 zł i zaleciła dokonać zwrotu przyznanego dofinansowania w wysokości 84 319,30 zł wraz z odsetkami wynikającymi z umowy o dofinansowanie projektu.

Jednocześnie biorąc pod uwagę, iż w kontrolowanych wnioskach o płatność Beneficjent nie przedstawił wszystkich wydatków związanych z ww. wydatkami Instytucja Zarządzająca zaleciła także pomniejszenie o 100% kosztów kwalifikowalnych dla tych wydatków w każdym kolejnym wniosku o płatność.

2. W wyniku weryfikacji wydatków przedstawionych we wnioskach o płatność od nr RPSW.01.02.00-26-0..../18-001 do nr RPSW.01.02.00-26-...../18-020 poniesionych w ramach projektu stwierdzono:

I. w zakresie wydatków poniesionych przed 09 września 2019 r. naruszenie podrozdziału 6.5. pkt 2 Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 z dnia 19 lipca 2017 r., natomiast w zakresie wydatków poniesionych po 09 września 2019r. naruszenie podrozdziału 6.5. pkt 2 Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 z dnia 22 sierpnia 2019 r. poprzez zaniechanie dokonania wydatków o wartości od 20 tys. PLN netto do 50 tys. PLN netto w drodze przeprowadzenia i udokumentowania rozeznania rynku.

Zgodnie Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków (...) podstawą ustalenia wartości zamówienia w ramach projektu jest całkowite szacunkowe wynagrodzenie wykonawcy netto, tj. bez podatku od towarów i usług (VAT), ustalone z należytą starannością. Szacowanie jest dokumentowane w sposób zapewniający właściwą ścieżkę audytu (podrozdział 6.5 pkt 11 Wytycznych z 19 lipca 2017; podrozdział 6.5.pkt 10 Wytycznych z 22 sierpnia 2019 r.) Beneficjent w dniu kontroli nie przedstawił notatki z szacowania wartości zamówienia.

Zasada dotycząca szacowania wartości zamówienia określa, że zabronione jest zaniżanie wartości szacunkowej zamówienia lub jego podział skutkujący zaniżeniem jego wartości szacunkowej. Dodatkowo ustalając wartość zamówienia należy wziąć pod uwagę trzy przesłanki. Mianowicie, usługi, dostawy oraz roboty budowlane są tożsame rodzajowo lub funkcjonalnie, możliwe jest udzielenie zamówienia w tym samym czasie oraz możliwe jest wykonanie zamówienia przez jednego wykonawcę. Analiza złożonych przez Beneficjenta wniosków o płatność wykazała, że w odniesieniu do n/wym. wydatków nie zastosowano powyższej zasady w wyniku czego, doszło do podziału zamówienia skutkującego zaniżeniem jego wartości w efekcie Beneficjent uniknął przeprowadzenia i udokumentowania rozeznania rynku w odniesieniu do wydatków poniesionych na zakup felg, opon oraz kół aluminiowych.

Analiza wymienionych poniżej wydatków we wnioskach o płatność nr:

- RPSW.01.02.00-26-..../18-011;
- RPSW.01.02.00-26-...../18-013;
- RPSW.01.02.00-26-..../18-016;
- RPSW.01.02.00-26-...../18-017;

- RPSW.01.02.00-26-..../18-019;
- RPSW.01.02.00-26-...../18-020;

wskazuje, że dostawcą mógł być ten sam krąg podmiotów artykułów tożsamych funkcjonalnie oraz rodzajowo. Ponadto dokonane zakupy potencjalnie mogły odbyć się w tym samym czasie, bowiem dotyczyły wykonania zaplanowanych w ramach projektu zabudów pojazdów.

Podsumowanie poniesionych wydatków opiewa na kwotę: 25 412,64 zł netto.

Analiza złożonych przez Beneficjenta wniosków o płatność wykazała, że w odniesieniu do n/wym. wydatków nie zastosowano powyższej zasady w wyniku czego, doszło do podziału zamówienia skutkującego zaniżeniem jego wartości w efekcie Beneficjent **uniknął przeprowadzenia i udokumentowania rozeznania rynku** w odniesieniu do wydatków poniesionych na artykuły elektryczne, lampy oświetleniowe, zasilacze, rezystor, gniazda, wtyczki, latarkę oraz baterię.

Analiza wymienionych poniżej wydatków we wnioskach o płatność nr:

- od RPSW.01.02.00-26-..../18-008 do RPSW.01.02.00-26-..../18-013;
- od RPSW.01.02.00-26-..../18-015 do RPSW.01.02.00-26-..../18-017;
- RPSW.01.02.00-26-..../18-020;

wskazuje, że dostawcą mógł być ten sam krąg podmiotów artykułów tożsamych funkcjonalnie oraz rodzajowo. Ponadto dokonane zakupy potencjalnie mogły odbyć się w tym samym czasie, bowiem dotyczyły wykonania zaplanowanych w ramach projektu zabudów pojazdów.

Podsumowanie poniesionych wydatków opiewa na kwotę: 27 856,63 zł netto.

Przedstawione powyżej wydatki mimo, że łącznie przekraczały wartość 20 tys. PLN netto **nie zostały poniesione zgodnie z zasadą rozeznania rynku**, o której mowa w sekcji 6.5.1 Wytycznych z 16 lipca 2017 r. oraz z 22 sierpnia 2019 r.

Opisana nieprawidłowość prowadząca do ograniczenia konkurencji spowodowała ryzyko wystąpienia potencjalnej szkody w budżecie UE. Nie można bowiem wykluczyć, że gdyby do naruszenia nie doszło, tj. gdyby Beneficjent dokonał rozeznania rynku, skutkiem tego w postępowaniu mogliby wziąć udział także inni wykonawcy, których ceny byłyby korzystniejsze od wybranego kontrahenta.

Weryfikacja zgodności dokumentacji z wnioskiem aplikacyjnym, planem przedsięwzięcia

Zgodnie z planem badawczo-rozwojowym stanowiącym załącznik do wniosku o dofinansowanie projektu nr RPSW.01.02.00-26-...../18 Beneficjent w ramach I etapu prac rozwojowych zakładał przygotowanie dokumentacji technicznej zabudów oraz ramienia holującego dla 8 modeli samochodów ciężarowych do 3,5 t: Ford Ranger, Nissan Navara, Isuzu D-Max, Mercedes Klasa X, VW Amarok, Land Rover Defender, Mitsubishi L200, Toyota Hilux. Beneficjent przedstawił dokumentację techniczną zawierającą opisy oraz rysunki elementów zabudowy oraz ramienia holującego i oświadczył, że przygotowana dokumentacja jest uniwersalna dla wszystkich modeli pojazdów.

Z przedstawienia wyników tych prac Beneficjent nie wywiązał się w terminie wskazanym w § 3 pkt I ppkt 10 regulaminu konkursu w ramach naboru nr RPSW.01.02.00-IZ.00-26-..../18. Raport

z realizacji etapu projektu został złożony w dniu 26 marca 2021 r., podczas gdy zgodnie z Planem B+R etap ten miał zakończyć się w dniu 30 czerwca 2019 r.

Przedstawiona dokumentacja techniczna nie jest zgodna z założeniami Planu B+R, ponieważ nie zawiera zaprojektowanych konstrukcji dla 8 modeli, bowiem jak wcześniej wskazano jeden z modeli, tj. Nissan Navara był już użyty do stworzenia zabudowy, który otrzymał homologację w 2016 r. i dodatkowo skoro nie powstało 8 prototypów przygotowanych do produkcji seryjnej, to w rezultacie nie można potwierdzić, że dokumentacja techniczna jest uniwersalna i pozwala na jej podstawie na wykonanie wszystkich ośmiu rodzajów pojazdów.

W ramach etapu II prac rozwojowych ujętych w planie badawczo-rozwojowym stanowiącym załącznik do wniosku o dofinansowanie projektu nr RPSW.01.02.00-26-.../18 Beneficjent miał stworzyć 8 prototypów holowników miejskich i uzyskać dla nich homologację. Z przedstawionej w trakcie kontroli doraźnej w dniu 26 marca 2021 r. dokumentacji wynika, że Przemysłowy Instytut Motoryzacji w dniu 2019 r. wydał sprawozdanie z badań nr w zakresie badania zgodności pojazdu marki Isuzu z wymaganiami dyrektywy 2007/46/WE w celu rozszerzenia 02 świadectwa homologacji. W wyniku uzyskanych badań Dyrektor Transportowego Dozoru Technicznego wydał w dniu 2019 r. decyzję w zakresie zmiany świadectwa homologacji poprzez wydanie rozszerzenia względem pojazdu marki Isuzu. Natomiast w odniesieniu do drugiego pojazdu, tj. Nissan Navara stwierdzono, że pojazd, mimo iż jego zabudowa została wykonana w trakcie realizacji projektu (dowód rejestracyjny seria wyd. w dniu) to model ten uzyskał świadectwo homologacji decyzją Dyrektora Transportowego Dozoru Technicznego z dnia 2016 r. W odniesieniu do tego modelu Beneficjent nie wystąpił do Przemysłowego Instytutu Motoryzacji o przeprowadzenie badań, na podstawie których możliwe byłoby uzyskanie nowej decyzji w sprawie wydania świadectwa homologacji.

Z wykonanych prac, które miały zakończyć się 28 lutego 2021 r. Beneficjent nie złożył wyników, jak również nie poinformował Instytucję Zarządzającą na lata 2014-2020 o braku możliwości uzyskania świadectwa homologacji na pojazd Nissan Navara z 2019 r., ten który miał służyć jako prototyp – zgodnie z założeniami Planu B+R.

W odniesieniu do pozostałych 6 modeli Beneficjent nie przedstawił żadnych dokumentów stwierdzających dysponowanie pojazdami, ubieganie się o przeprowadzenie badań, jak i wydanie świadectwa homologacji.

Zgodnie z planem prac B+R etap III miał polegać na ostatecznych próbach 8 prototypów w warunkach rzeczywistych i ewentualnych poprawkach. Beneficjent nie złożył wyników prac z tego etapu. Biorąc pod uwagę wcześniejsze ustalenia w tym zakresie Instytucja Zarządzająca nie stwierdziła w przedstawionej do kontroli dokumentacji przeprowadzenia ostatecznych prób na 8 prototypach w warunkach rzeczywistych.

W wyniku dokonanych w dniu 19 lipca 2021 r. oględzin stwierdzono, że Beneficjent ma przygotowane elementy do składania zabudów objętych projektem. Są one jednak tymi samymi elementami konstrukcyjnymi, które były u Beneficjenta podczas kontroli doraźnej w dniu 26 marca 2021 r. Z przeprowadzonych czynności sporządzono protokół z oględzin podpisany przez przedstawicieli Instytucji Zarządzającej i Beneficjenta oraz wykonano dokumentację fotograficzną.

Weryfikacja osiągnięcia poziomu wskaźników zamieszczonych we wniosku aplikacyjnym na podstawie przedstawionych dokumentów

Biorąc pod uwagę przeprowadzone czynności kontrolne stwierdzono, iż Beneficjent osiągnął założone we wniosku o dofinansowanie wskaźniki realizacji projektu na następującym poziomie:

Kluczowe wskaźniki produktu:

- Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (dotacje) (CI 6) [zł] - nie zakładano realizacji wskaźnika;
- Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami [szt.] - nie zakładano realizacji wskaźnika;
- Liczba osób objętych szkoleniami/doradztwem w zakresie kompetencji cyfrowych [osoby] – nie zakładano realizacji wskaźnika;
- Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami [szt.] – wskaźnik został zrealizowany na poziomie 1 szt., tj. w 100% wartości docelowej;
- **Liczba przedsiębiorstw objętych wsparciem w celu wprowadzenia produktów nowych dla rynku (CI 28) [przedsiębiorstwa] – wskaźnik nie został zrealizowany, wartość docelowa wynosi - 1 szt.**

Przedmiotowy wskaźnik zakłada poprzez wsparcie przedsiębiorstwa wprowadzenie nowego produktu na rynek. W stanie zrealizowanych przez Beneficjenta prac nie sposób uznać, że taki produkt – choć jeden został wprowadzony na rynek. Beneficjent w ramach projektu wykonał dwie zabudowy na pojazdach marki Isuzu oraz Nissan Navara. Samochód marki Isuzu nie został wprowadzony na rynek, ponieważ wszystkie trzy etapy badań w sposób kompleksowy nie zostały przeprowadzone na tym pojeździe, a wykonana zabudowa na pojeździe Nissan Navara nie jest nowym produktem, bowiem już taki istniał przed realizacją projektu.

- Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje (CI 2) [przedsiębiorstwa] – wskaźnik został zrealizowany na poziomie 1 szt., tj. w 100% wartości docelowej;
- Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI 1) [przedsiębiorstwa] – wskaźnik został zrealizowany na poziomie 1 szt., tj. w 100% wartości docelowej,
- Liczba przedsiębiorstw współpracujących z ośrodkami badawczymi (CI 26) [przedsiębiorstwa] – wskaźnik został zrealizowany na poziomie 1 szt., tj. w 100% wartości docelowej,
- **Liczba realizowanych projektów B+R [szt.] – wskaźnik nie został zrealizowany, wartość docelowa wynosi - 1 szt.**

Z ustaleń poczynionych w trakcie kontroli stwierdzić należy, że wszystkie etapy prac nie zostały ukończone w całości w odniesieniu do choćby jednego z pojazdów. Zatem stwierdza się, że skoro nie powstało 8 prototypów przygotowanych do produkcji seryjnej, to w rezultacie nie można ocenić, że dokumentacja techniczna jest uniwersalna i pozwala na jej podstawie na wykonanie wszystkich ośmiu rodzajów pojazdu. Stąd też wnioskować należy, że nawet I etap prac nie został ukończony.

Wobec powyższego nie można potwierdzić, iż projekt B+R był realizowany.

- Liczba wspartych laboratoriów badawczych [szt.] – nie zakładano realizacji wskaźnika;

Kluczowe wskaźniki rezultatu:

- **Liczba dokonanych zgłoszeń patentowych [szt.] – wskaźnik nie został zrealizowany; wartość docelowa wynosi 2 szt.**

Beneficjent nie przedstawił żadnych dokumentów stwierdzających dokonanie zgłoszeń patentowych. W 2018 r. (czyli przed realizacją projektu) dokonał zgłoszenia zabudowy holownika samochodowego oraz ramienia holującego, jednak poczynione zgłoszenia nie są wynikiem realizacji projektu.

- Liczba nowo utworzonych miejsc pracy - pozostałe formy [EPC] - nie zakładano realizacji wskaźnika;

- **Liczba projektów B+R realizowanych przy wykorzystaniu wspartej infrastruktury badawczej [szt.] – wskaźnik nie został zrealizowany, tj. wartość docelowa wynosi 1 szt.;**

Brak potwierdzenia wskaźnika produktu pn. *Liczba realizowanych projektów B+R*, automatycznie oznacza brak zrealizowania wskaźnika rezultatu pn. *Liczba projektów B+R realizowanych przy wykorzystaniu wspartej infrastruktury badawczej*. Skoro bowiem nie można potwierdzić, że Beneficjent realizował projekt B+R, to nie jest możliwe potwierdzenie realizacji projektu B+R przy wykorzystaniu wspartej infrastruktury badawczej.

- Liczba przedsiębiorstw korzystających ze wspartej infrastruktury badawczej [szt.] – wskaźnik został zrealizowany na poziomie 1 szt., tj. w 100% wartości docelowej,

- Liczba utrzymanych miejsc pracy [EPC] - nie zakładano realizacji wskaźnika;

- Liczba wprowadzonych innowacji nietechnologicznych [szt.] - nie zakładano realizacji wskaźnika;

- **Liczba wprowadzonych innowacji procesowych [szt.] - wskaźnik nie został zrealizowany; wartość docelowa wynosi 1 szt.;**

Beneficjent nie wprowadził innowacyjnego procesu, bowiem żaden z etapów prac badawczych nie został w pełni ukończony, tym samym nie powstał kompletny proces umożliwiający stworzenie pojazdu gotowego do produkcji seryjnej.

- **Liczba wprowadzonych innowacji produktowych [szt.] – wskaźnik nie został zrealizowany; wartość docelowa wynosi 8 szt.;**

W stanie zrealizowanych prac przez Beneficjenta nie sposób uznać, że taki innowacyjny produkt – choć jeden został wprowadzony na rynek.

- Wzrost zatrudnienia we wspieranych podmiotach (innych niż przedsiębiorstwa) [EPC] - nie zakładano realizacji wskaźnika;

- Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach [EPC] - **wskaźnik został zrealizowany na poziomie 3,56 EPC, tj. w 89 % wartości docelowej;**

W roku przed rozpoczęciem realizacji projektu czyli w 2018 średnioroczne zatrudnienie u Beneficjenta wynosiło 7,56 etatu. Zgodnie z założeniami projektu Beneficjent miał zatrudnić 4 nowe osoby. Zatem w wyniku realizacji projektu stan zatrudnienia powinien wynosić 11,56 EPC (7,56 + 4 nowe etaty). Natomiast z uzyskanych w dniu kontroli druków ZUS (druk DRA i RCA za miesiąc czerwiec) wynika, że zatrudnionych jest 11 osób na pełen etat.

Instytucja Zarządzająca stwierdziła, że:

- Beneficjent, nie realizując zakresu rzeczowego projektu oraz prac badawczych zgodnie z założeniami projektu wynikającymi z planu prac B+R, nie osiągnął celu projektu określonego we wniosku o dofinansowanie, co stanowi naruszenie § 2 ust. 2, § 4 ust. 11 oraz § 22 ust. 1 umowy o dofinansowanie projektu nr RPSW.01.02.00-26-.../18,
- Beneficjent nie zrealizował projektu, w sposób zapewniający osiągnięcie wskaźników produktu zakładanych we wniosku o dofinansowanie, co stanowi naruszenie § 7 ust. 1 umowy o dofinansowanie projektu nr RPSW.01.02.00-26-.../18,
- Beneficjent do poczynionych wydatków na zakup produktów, urządzeń do realizacji projektu, o których mowa powyżej nie stosował zasad wynikających z Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020, co stanowi naruszenie § 3 ust. 1 oraz § 12 ust. 1 i ust. 2 umowy o dofinansowanie projektu nr RPSW.01.02.00-26-.../18.

W związku z powyższym Instytucja Zarządzająca na podstawie art. 143 *Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.*, art. 9 ust. 2 pkt 8 *ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020* (Dz. U. z 2020 r. poz. 818 j.t.) oraz § 7 ust. 2 umowy o dofinansowanie projektu nr RPSW.01.02.00-26-.../18 ustaliła kwotę wydatków poniesionych nieprawidłowo, związaną ze stwierdzoną nieprawidłowością indywidualną w następujący sposób:

$$Wk = W\% \times Wkw$$

$$798\,918,17 \text{ zł} = 100\% \times 798\,918,17 \text{ zł}$$

gdzie znaczenie poszczególnych symboli jest następujące:

Wk – wartość korekty finansowej,

W% – stawka procentowa,

Wkw – wartość faktycznie poniesionych wydatków kwalifikowalnych ujętych we wnioskach o płatność przedkładanych Instytucja Zarządzająca w toku realizacji projektu nr RPSW.01.02.00-26-.../18.

Jednocześnie biorąc pod uwagę montaż finansowy i $\approx 60\%$ poziom dofinansowania, korekta wydatków kwalifikowalnych wynosi: $798\,918,17 \text{ zł} * \approx 60\% = 479\,350,92 \text{ zł}$

Biorąc powyższe pod uwagę IZ RPOWŚ 2014-2020 uznała za wydatek niekwalifikowalny kwotę w wysokości 798 918,17 zł, w tym łączna kwota dofinansowania 479 350,92 zł.

Mając na uwadze wszystkie stwierdzone powyżej nieprawidłowości w tym w szczególności nieosiągnięcie celu projektu, Instytucja Zarządzająca zaleciła zwrot pobranego dofinansowania w kwocie 479 350,92 zł powiększonego o należne odsetki umowne, wyliczone zgodnie z § 10 ust. 1 umowy RPSW.01.02.00-26-.../18-00 z późn. zm. o dofinansowanie, w terminie 14 dni od doręczenia Informacji pokontrolnej.

Instytucja Zarządzająca zaleciła w przyszłości uznanie za niekwalifikowalne wydatków związanych z realizacją projektu w każdym kolejnym rozliczanym wniosku o płatność w przypadku ponoszenia kolejnych wydatków związanych z projektem po okresie realizacji projektu.

W dniu 25 sierpnia 2021 r. (wpływ do Instytucji Zarządzającej 31 sierpień 2021r.) wpłynęło pismo Beneficjenta informujące o odmowie podpisania informacji pokontrolnej. Beneficjent w piśmie stwierdził, że nie zgadza się z uwagami w zakresie niezgodności realizacji projektu z zakresem rzeczowym wynikającym z wniosku i umowy o dofinansowanie, gdyż homologacja z 2016 roku dotyczyła innego rodzaju zabudowy, a wykonana w ramach projektu zabudowa na samochodach Isuzu D-Max oraz Nissan Navara jest inną, uniwersalną, którą można zamontować na pozostałych 6 modelach pojazdów. Beneficjent stwierdził, że mimo przygotowania zabudów, nie mógł ich zamontować na pozostałych modelach pojazdów z uwagi na pandemię COVID-19 oraz związane z nią utrudnienia, polegające na wydłużonym okresie oczekiwania na pojazdy (nawet do 12 miesięcy) oraz niekorzystnym wpływie pandemii na rynek półprzewodników, które służą do produkcji tranzystorów i następnie procesorów, które montowane są do aut, przez co producenci samochodów nie mogą realizować zamówień. Beneficjent zarzucił również kontrolującą niewłaściwą ocenę dowodów w zakresie przestrzegania zasad konkurencyjności.

W odpowiedzi na powyższe pismo Instytucja Zarządzająca pismem znak: KC-I.432.179.2.2021 z dnia 09 września 2021 odniosła się do zarzutów w nim zawartych. Beneficjent nie wskazał, w czym tkwiły różnice między zabudową wykonaną chociażby na pojeździe marki Nissan Navara z rocznika 2016 r., a z 2019 r. Zauważyć należy, że były to takie same modele pojazdów, tyle tylko że z innymi rocznikami produkcji. Na obu pojazdach została wykonana zabudowa do holowania oparta na tym samym pomysłu. Porównano rysunki ramienia holującego i zabudowy, które zostały zgłoszone do Urzędu Patentowego RP z rysunkami przedstawionymi w sprawozdaniu z realizacji I etapu prac badawczych. Rysunki te są identyczne. Skoro jednak były to inne zabudowy, to Beneficjent powinien wskazać te różnice. Po drugie, Beneficjent nie wyjaśnił także, co oznacza dla niego określenie „inny rodzaj”. Zauważyć bowiem należy, że zgodnie z planem prac badawczych miały być to nowe, oparte o innowacyjne rozwiązania zabudowy typu „holownik miejski”. Nie wystarczy zatem, aby wykonana w ramach projektu zabudowa była innego rodzaju, od tej która została już stworzona przed realizacją projektu. Musi być ona innowacyjna i oparta o nowe rozwiązania. Dodatkowo podnieść należy, że Nissan Navara z 2019 r. nie otrzymał nowej homologacji. Pojazd ten został dopuszczony do ruchu na podstawie homologacji uzyskanej w 2016 r. Zatem sądzić należy, że wykonana zabudowa na modelu z 2019 r. nawet jeśli była innego rodzaju, jak twierdzi Beneficjent, to nie miała ona istotnych różnic, bowiem „przerobiony” pojazd nie otrzymał nowej homologacji.

Niezależnie od tego, gdyby nawet chcieć uznać, że wykonana zabudowa na pojeździe marki Nissan Navara jest nową, jak twierdzi Beneficjent to i tak, nie można stwierdzić, że cel projektu został osiągnięty. Celem projektu było bowiem opracowanie dokumentacji technicznej uniwersalnej zabudowy, do czego miało posłużyć 8 różnych modeli pojazdów. Zadaniem Beneficjenta, zgodnie z planem prac B+R było więc stworzenie prototypów samochodów typu holownik na podwoziach ośmiu modeli pojazdów, tj. Ford Ranger, Nissan Navara, Isuzu D-Max, Mercedes Klasa X, VW Amarok, Land Rover Defender, Mitsubishi L200, Toyota Hilux, przy czym każdy z nich miał uzyskać homologację. Dopiero wykonanie tej zabudowy na wszystkich planowanych modelach mogło potwierdzić, że jest ona uniwersalna. W tym celu Beneficjent musiał wykonać badania, w tym także symulacyjne, nad konstrukcjami ramienia holującego oraz zabudów na 8 modelach pojazdów (opis prac przewidzianych w ramach etapu II planu B+R). Ostateczne próby 8 prototypów miały nastąpić w warunkach rzeczywistych celem wprowadzenia ostatecznych poprawek pojazdów (opis prac przewidzianych w ramach etapu III planu B+R). Brak tych elementów w odniesieniu do każdego z planowanych modeli sprawia, że nie można mówić o uniwersalności wykonanej zabudowy. Stworzenie dwóch prototypów, w tym jednego o wysoce wątpliwej innowacyjności (chodzi o model: Nissan Navara), nie może potwierdzić, że stworzona zabudowa jest uniwersalna.

Beneficjent przedstawił także powód nie pozyskania pozostałych modeli pojazdów. Wskazuje na sytuację pandemiczną. Oczywiście, zgodnie do treści art. 471 kc, dłużnik nie odpowiada za niewykonania lub nienależyte wykonanie zobowiązania, jeśli wynikało to z okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Tyle, że udowodnienie tego leży po stronie Beneficjenta (art. 6 kc). Sam fakt wystąpienia pandemii, jeszcze nie wyłącza odpowiedzialności za nienależyte wykonanie zobowiązania. Jeśli pomiędzy nienależytym wykonaniem zobowiązania, a stanem siły wyższej (pandemia) istnieje bezpośredni związek przyczynowy, to wówczas dłużnikowi nie można przypisać winy. Istotne jest bowiem, to aby niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązań było rzeczywiście wynikiem działania siły wyższej, nie zaś brakiem należytej staranności, czy wręcz nieprzystąpieniem do realizacji zobowiązania po stronie dłużnika.

Zatem rolą Beneficjenta jest wykazanie, że dołożył on należytej staranności celem wykonania zobowiązania, a tylko z okoliczności od niego niezależnych pojazd nie został dostarczony. Tymczasem w trakcie kontroli, jak również w złożonych zastrzeżeniach Beneficjent nie przedstawił żadnych dowodów, które by potwierdziły, że poczyniono starania pozyskania pozostałych 6 modeli pojazdów. Nie przedstawiono potwierdzenia złożenia zamówień dealerom, czy innych dokumentów z których wynikałoby, że Beneficjent poczynił jakiegokolwiek kroki, aby samochody uzyskać. Beneficjent nie wykazał, że dołożył należytej staranności w celu wykonania zobowiązania.

Odnosząc się do podniesionego w zastrzeżeniach kolejnego zarzutu, jakoby nieprecyzyjnie opisane wydatki poniesione przez Beneficjenta nieprawidłowo, uniemożliwiły mu odniesienie się do zarzutu sformułowanego przez Zespół Kontrolny wskazać należy, że ocena poprawności dokonanego wydatku została dokonana z uwzględnieniem występowania trzech tożsamości. To bowiem decyduje o prawidłowym poniesieniu wydatku, nie zaś stopień szczegółowości jego opisanie, czy przedstawienia przez Instytucja Zarządzająca niepoprawnie dokonanych wydatków. Stopień szczegółowości przedstawienia poniesionych wydatków był wystarczający, aby możliwe było ich wyodrębnienie. Wskazano bowiem nr wniosków o płatność i nazwę towaru lub usługi, którą sam Beneficjent nadał wypełniając dany wniosek o płatność. Chodziło o wydatki poczynione na dostarczenie artykułów lakierniczych, malarskich, lakierów samochodowych bądź materiałów do przygotowania do lakierowania, co wyraźnie zostało wskazane w informacji pokontrolnej. Zatem analizując dany wniosek o płatność Beneficjent był w stanie wskazać, o które wydatki rzecz idzie.

Zarzut został jasno i precyzyjnie sformułowany, chodziło bowiem o naruszenie podrozdziału 6.5. pkt 2 Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 z dnia 19 lipca 2017 r., poprzez zaniechanie dokonania wydatków o wartości od 20 tys. PLN netto do 50 tys. PLN netto w drodze przeprowadzenia i udokumentowania rozeznania rynku dla wydatków przedstawionych we wnioskach o płatność nr:

- RPSW.01.02.00-26-.../18-009
- RPSW.01.02.00-26-.../18-010
- RPSW.01.02.00-26-.../18-011
- RPSW.01.02.00-26-.../18-012
- RPSW.01.02.00-26-.../18-013
- RPSW.01.02.00-26-.../18-015
- RPSW.01.02.00-26-.../18-016
- RPSW.01.02.00-26-.../18-017

na poniesienie wydatków na dostarczenie artykułów lakierniczych, malarskich, lakierów samochodowych bądź materiałów do przygotowania do lakierowania.

Taki sam „klucz” wyodrębniania wydatków poniesionych nieprawidłowo Instytucja Zarządzająca zastosowała w odniesieniu do zakupów opisanych w *pkt IV Ad. 2 pkt 1* ppkt III oraz *pkt 2*, ppkt I i ppkt II informacji pokontrolnej, w odniesieniu do których Beneficjent nie uczynił zarzutu braku dostatecznej szczegółowości wyodrębnienia wydatków, co więcej w kolejnym punkcie złożonych zastrzeżeń Beneficjent odniósł się i sformułował zastrzeżenie do stwierdzonych naruszeń (chodzi o wydatki opisane w *pkt IV Ad. 2 pkt 2*, ppkt I oraz ppkt II informacji pokontrolnej).

Niezależnie od powyższego podnieść należy, że zarzut nieprawidłowo dokonanych wydatków na artykuły lakiernicze znalazł się już w ustaleniach zawartych w informacji pokontrolnej z dnia 22 kwietnia 2021 r. z kontroli doraźnej przeprowadzonej w dniu 26 marca 2021 r., z którymi Beneficjent się zgodził – odsyłając podpisaną informację i nie wnosząc pisemnych zastrzeżeń do ustaleń w niej zawartych.

Odnosząc się do kolejnego argumentu, jakoby zakup felg, opon, czy kół aluminiowych dokonano przez porównywarke cenową „ceneo.pl” wskazać należy, że Wytyczne w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014–2020 szczegółowo opisują, w jaki sposób należy dokonać rozeznania rynku. Z uwagi, iż realizacja projektu przebiegała w okresie kiedy obowiązywało kilka wersji Wytycznych, to w czasie, gdy wydatki ponoszono przed 09 września 2019 r. zastosowanie mają Wytyczne z dnia 19 lipca 2017 r., natomiast w zakresie wydatków poniesionych po 09 września 2019 r. będą stosowane Wytyczne z dnia 22 sierpnia 2019 r.

W celu przeprowadzenia rozeznania rynku zgodnie z sekcją 6.5.1 pkt 2 Wytycznych z 19 lipca 2017 r. do udokumentowania, że zamówienie zostało wykonane po cenie nie wyższej niż cena rynkowa, niezbędne jest przedstawienie co najmniej wydruku zapytania ofertowego zamieszczonego na stronie internetowej beneficjenta wraz z otrzymanymi ofertami lub potwierdzenie wysłania zapytania ofertowego do co najmniej trzech potencjalnych wykonawców, o ile na rynku istnieje co najmniej trzech potencjalnych wykonawców.

Natomiast, zgodnie z sekcją 6.5.1 pkt 2 Wytycznych z 22 sierpnia 2019 r. w celu potwierdzenia przeprowadzenia rozeznania rynku konieczne jest udokumentowanie dokonanej analizy cen/cenników potencjalnych wykonawców zamówienia – wraz z analizowanymi cennikami. Cenniki można pozyskać ze stron internetowych wykonawców lub poprzez upublicznienie opisu przedmiotu zamówienia wraz z zapytaniem o cenę na stronie internetowej beneficjenta lub skierowanie zapytań o cenę wraz z opisem przedmiotu zamówienia do potencjalnych wykonawców, itd.

Wobec powyższego, samo napisanie w zastrzeżeniach, że zakupy zostały dokonane przez porównanie cen na określonym portalu, bez udokumentowania tego, nie jest dochowaniem zasady dokonywania wydatków poniżej 50 tys. PLN netto zgodnie z przywołanymi Wytycznymi.

Ostatnie sformułowane zastrzeżenie dotyczy zarzutu braku zastosowania rozeznania rynku do wydatków poniesionych na artykuły elektryczne, lampy oświetleniowe, zasilacze, rezystor, gniazda, wtyczki, latarkę oraz baterię. Beneficjent podnosi, że zakupione artykuły należą do różnych grup kodów CPV, zatem nie powinny podlegać sumowaniu.

Jak zostało wskazane w zaskarżonej informacji pokontrolnej ustalając wartość zamówienia należy wziąć pod uwagę trzy przesłanki. Mianowicie, czy usługi, dostawy oraz roboty budowlane są tożsame rodzajowo lub funkcjonalnie, czy możliwe jest udzielenie zamówienia w tym samym czasie oraz czy

możliwe jest wykonanie zamówienia przez jednego wykonawcę. W przywołanych przesłankach nie mówi się o tym, że musi zachodzić tożsamość kodów CPV, które warunkują sumowanie zamówień. Co więcej, to, że mamy do czynienia z jednym kodem nie oznacza, że zamówienia powinny być sumowane. Jak czytamy w opinii sporządzonej przez UZP: „Podkreślenia bowiem wymaga, iż sam fakt, że mamy tu do czynienia z zamówieniami tego samego rodzaju, oznaczonymi tym samym kodem CPV, nie przesądza *ipso se*, że mamy do czynienia z jednym zamówieniem w rozumieniu art. 32 ust. 1 ustawy PZP.” (zob. <https://www.uzp.gov.pl/baza-wiedzy/interpretacja-przepisow/opinie-archiwalne/opinie-dotyczace-ustawy-pzp/przygotowanie,-wszczecie-i-przebieg-postepowania-o-udzielenie-zamowienia-publicznego/szacowanie-wartosci-i-udzielanie-zamowien,-w-tym-zamowien-objetych-projektem-wspolfinansowanym-ze-srodkow-unii-europejskiej>). Z powyższego zatem wynika, że nawet tożsamość kodów nie przesądza o tym, że zamawiający ma do czynienia z zamówieniami, które powinien sumować. Wniosek stąd taki, że kody CPV w kwestii sumowania zamówień nie mają większego znaczenia a już na pewno nie mogą decydować o tym, czy zamówienie podlega sumowaniu, czy też nie. Wspólny Słownik Kodów CPV służy do opisu przedmiotu zamówienia. Skoro zatem ten sam kod nie przesądza o tym, że mamy do czynienia z jednym zamówieniem, to dwa różne nie mogą jednoznacznie wskazywać, że są to dwa różne zamówienia nie podlegające sumowaniu.

Po otrzymaniu Informacji Pokontrolnej nr 23/N/I/RPO/2021 z dnia 4 sierpnia 2021 r. Instytucja Zarządzająca w dniu 21 września 2021 r. poinformowała Beneficjenta pismem znak: IR-XIII.432.1.23.18.2019, że dokonała pomniejszenia wydatków kwalifikowalnych we wnioskach o płatność od nr RPSW.01.02.00-26-.../18-006 do nr RPSW.01.02.00-26-.../18-018. Ponadto poinformowano Beneficjenta, że wnioski o płatność od nr RPSW.01.02.00-26-.../18-019 do nr RPSW.01.02.00-26-.../18-021 zostały wycofane bez oceny w związku z nieosiągnięciem celu projektu oraz faktem, iż termin realizacji projektu upłynął. W związku z tym Instytucja Zarządzająca ustaliła, że do odzyskania są pozostałe do rozliczenia zaliczki z dnia 22 marca 2019 r. oraz z dnia 27 kwietnia 2020 r. w łącznej wysokości 436 329,78 zł.

W związku z powyższym, Instytucja Zarządzająca zobowiązania jest dochodzić całej kwoty wypłaconego dofinansowania z EFRR w formie zaliczek tj. 1 000 000,00 zł.

Z uwagi na fakt, że ww. zakwestionowane w wyniku kontroli środki dofinansowania z EFRR zostały uprzednio przez Instytucję Zarządzającą wypłacone Beneficjentowi w ramach płatności zaliczkowej, a także mając na uwadze fakt, iż Beneficjent naruszył treść art. 184 w zw. z art. 207 ust.1 pkt 1 oraz pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r., poz. 305, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą u.f.p.”, Instytucja Zarządzająca zgodnie z treścią art. 207 ust.8 ustawy u.f.p., pismem znak: IR-XIV.432.1.30.2021 z dnia 28 września 2021 r. wezwała Beneficjenta do zwrotu wykorzystanego niezgodnie z przeznaczeniem i z naruszeniem procedur dofinansowania w łącznej kwocie: 1 000 000,00 zł wraz z należnymi odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych w terminie 14 dni kalendarzowych od dnia doręczenia tego wezwania. Beneficjent potwierdził odbiór wezwania w dniu 6 października 2021r.

W odpowiedzi na powyższe Wezwanie, Beneficjent pismem z dnia 14 października 2021 r. (wpływ do Instytucji Zarządzającej 15 październik 2021 r.) poinformował m.in, że nie zgadza się z ustaleniami Instytucji Audytowej zawartymi w „podsumowaniu ustaleń” jakie zostały przez KAS dokonane i które stanowią genezę i podstawę roszczeń zawartych w piśmie z dnia 28 września 2021 r. W tym miejscu Instytucja Zarządzająca pragnie zaznaczyć, że podstawą roszczeń zawartych w piśmie z dnia 28 września 2021 r. są ustalenia dokonane przez Zespół Kontrolny Instytucji Zarządzającej opisane w ostatecznej Informacji pokontrolnej nr 6/N/I/RPO/2021 z dnia 22 kwietnia

2021 r. i nr 23/N/I/RPO/2021 z dnia 4 sierpnia 2021 r. co zostało wskazane w treści niniejszego Wezwania. Instytucja Zarządzająca jednocześnie potwierdza, że przedmiotowy projekt był objęty audytem w zakresie gospodarowania środkami pochodzącymi z budżetu Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020. Ustalenia Instytucji Audytowej zostały zawarte w *Podsumowaniu ustaleń dokonanych w projekcie nr RPSW.01.02.00-26-..../18 pn. „” znak sprawy: z dnia 2021r.* i są zbieżne z ustaleniami poczynionymi przez Instytucję Zarządzającą zawartymi w ww. Informacji pokontrolnej.

W związku z faktem, że Beneficjent nie dokonał zwrotu środków dofinansowania wraz z należnymi odsetkami, Instytucja Zarządzająca pismem znak: IR-XIV.432.1.30.2021 z dnia 28 października 2021 r. w oparciu o art. 61 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks Postępowania Administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735 z późn.zm.) zwanej dalej „K.p.a.,” oraz zgodnie z art. 207 ust. 9 ustawy u.f.p. zawiadomiła Beneficjenta jako Stronę w przedmiotowej sprawie, że zostało wszczęte z urzędu postępowanie administracyjne w przedmiocie określenia kwoty przypadającej do zwrotu i terminu, od którego nalicza się odsetki, oraz sposobu zwrotu środków w formie decyzji w sprawie zwrotu przez Beneficjenta dofinansowania wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych. W przedmiotowym zawiadomieniu Instytucja Zarządzająca wyznaczyła Stronie 7 dniowy termin na wniesienie uwag oraz zapoznanie się z materiałami dotyczącymi sprawy. Beneficjent potwierdził odbiór zawiadomienia w dniu 8 listopada 2021 r.

Instytucja Zarządzająca w dniu 16 listopada 2021 r. stosownie do postanowień art. 10 § 1 K.p.a. sporządziła zawiadomienie Beneficjenta o przygotowaniu materiału dowodowego do wydania decyzji w sprawie zwrotu dofinansowania wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych (tj. pismo znak: IR-XIV.432.1.30.2021 z dnia 16 listopada 2021 r.). W terminie 7 dni od daty doręczenia niniejszego zawiadomienia, Beneficjent mógł zapoznać się z aktami sprawy w oparciu o które zostanie podjęta przedmiotowa decyzja i wypowiedzieć się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Jednocześnie w niniejszym zawiadomieniu poinformowano Beneficjenta, że sprawa zostanie załatwiona do 31 stycznia 2022r.

Beneficjent potwierdził odbiór zawiadomienia w dniu 22 listopada 2021 r. W przewidzianym w zawiadomieniu terminie, Beneficjent nie zgłosił się w celu zapoznania się z dokumentami oraz nie dokonał zapłaty wymaganej należności. W dniu 26 listopada 2021 r. do Instytucji Zarządzającej, wpłynęło pismo od Beneficjenta z dnia 22 listopada 2021 r., jednakże z treści niniejszego pisma nie wynikają żadne nowe istotne dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy fakty.

W związku z ww. brakiem zwrotu środków dofinansowania wraz z odsetkami przez Beneficjenta, zaistniała konieczność, zgodnie z zapisami art. 207 ust. 9 ustawy u.f.p. wydania przez Instytucję Zarządzającą odpowiedniej decyzji określającej kwotę zwrotu środków.

W tak ustalonym stanie faktycznym i po przeanalizowaniu całości zgromadzonego materiału dowodowego należy stwierdzić, co następuje.

Zgodnie z art. 6 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2020 r. poz. 818), zwanej dalej „ustawą wdrożeniową”, system realizacji programu operacyjnego zawiera warunki i procedury obowiązujące instytucje uczestniczące w realizacji programów operacyjnych, obejmujące w szczególności zarządzanie, monitorowanie, sprawozdawczość, kontrolę i ewaluację oraz sposób koordynacji działań podejmowanych przez instytucje. Podstawę systemu realizacji programu operacyjnego mogą stanowić w szczególności przepisy prawa powszechnie obowiązującego,

wytyczne, szczegółowy opis osi priorytetowych programu operacyjnego, opis systemu zarządzania i kontroli oraz instrukcje wykonawcze zawierające procedury działania właściwych instytucji.

Następnie, zgodnie z treścią art. 9 ust. 1 pkt 2 ustawy wdrożeniowej instytucją zarządzającą jest zarząd województwa w przypadku regionalnego programu operacyjnego.

Ponadto, zgodnie z art. 9 ust. 2 pkt 9 lit.a ustawy wdrożeniowej, do zadań instytucji zarządzającej należy odzyskiwanie kwot podlegających zwrotowi, w szczególności kwot związanych z nałożeniem korekt finansowych, na zasadach określonych w ustawie u.f.p. albo w umowie o dofinansowanie projektu, albo w decyzji o dofinansowaniu projektu.

Zgodnie z art. 207 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy u.f.p. w przypadku gdy środki przeznaczone na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich są:

- 1) wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem,
- 2) wykorzystane z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184,

– podlegają zwrotowi wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, liczonymi od dnia przekazania środków, w terminie 14 dni od dnia doręczenia ostatecznej decyzji, o której mowa w ust. 9, na wskazany w tej decyzji rachunek bankowy.

Na podstawie art. 207 ust. 9 pkt 1 ustawy u.f.p. po bezskutecznym upływie terminu, o którym mowa w ust. 8, organ pełniący funkcję instytucji zarządzającej w rozumieniu ustawy o zasadach realizacji programów wydaje decyzję określającą kwotę przypadającą do zwrotu i termin, od którego nalicza się odsetki, oraz sposób zwrotu środków.

W związku z regulacją prawną art. 67 ust.1 ustawy u.f.p. do spraw dotyczących należności, o których mowa w art. 60, nieuregulowanych niniejszą ustawą stosuje się przepisy K.p.a. i odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2021 r. poz. 1540, z późn. zm.).

W świetle art. 104 i art. 107 § 1-K.p.a. organ administracji publicznej załatwia sprawę przez wydanie decyzji, która rozstrzyga sprawę co do jej istoty w całości lub w części albo w inny sposób kończąc sprawę w danej instancji.

W świetle art. 41 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2020 r. poz. 1668, z późn. zm.) do zadań zarządu województwa należy w szczególności przygotowywanie projektów strategii rozwoju województwa, planu zagospodarowania przestrzennego i regionalnych programów operacyjnych oraz ich wykonywanie.

Na podstawie art. 46 ust. 2a ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2020 r. poz. 1668) decyzje wydane przez zarząd województwa w sprawach z zakresu administracji publicznej podpisuje marszałek. W decyzji wymienia się imiona i nazwiska członków zarządu, którzy brali udział w wydaniu decyzji.

Podstawowy akt prawa krajowego, który określa zasady prowadzenia polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020, podmioty prowadzące tę politykę oraz tryb współpracy między nimi, stanowi ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2020 r. poz. 818), zwana także „ustawą wdrożeniową”. Zgodnie z postanowieniami zawartymi w art. 9 ust. 1 pkt 2 ustawy wdrożeniowej za przygotowanie i prawidłową realizację programu operacyjnego

odpowiada instytucja zarządzająca, którą w przypadku programu regionalnego jest zarząd województwa. Do zadań instytucji zarządzającej należy między innymi (vide: art. 9 ust. 2):

- zawieranie z wnioskodawcami umów o dofinansowanie projektu lub podejmowanie decyzji o dofinansowaniu projektu;
- dokonywanie płatności ze środków programu operacyjnego na rzecz beneficjentów;
- prowadzenie kontroli realizacji programu operacyjnego, w tym weryfikacja prawidłowości wydatków ponoszonych przez beneficjentów - w przypadku regionalnego programu operacyjnego;
- nakładanie korekt finansowych;
- odzyskiwanie kwot podlegających zwrotowi, w szczególności kwot związanych z nałożeniem korekt finansowych, na zasadach określonych w ustawie u.f.p. albo w umowie o dofinansowanie projektu, albo w decyzji o dofinansowaniu projektu.

Instytucja Zarządzająca w przypadku stwierdzenia, iż Projekt jest realizowany niezgodnie z jego założeniami i w sposób niezgodny z obowiązującymi przepisami prawa i procedurami, nie ma możliwości uznania za kwalifikowalne wydatków, które są niezgodne z zapisami zawartymi w Umowie o dofinansowanie tj. zgodnie z § 1 ust. 8 Umowy o dofinansowanie: „za wydatki kwalifikowalne należy rozumieć wydatki lub koszty uznane za kwalifikowalne i spełniające kryteria, zgodnie z rozporządzeniem ogólnym, jak również w rozumieniu ustawy wdrożeniowej i przepisów rozporządzeń wydanych do tej ustawy oraz zgodnie z wytycznymi wskazanymi w § 1 ust.4 lit.e).”

Instytucja Zarządzająca pragnie wskazać, że obowiązki państw członkowskich i Komisji w zakresie wydatkowania środków finansowych budżetu Unii doprecyzowano w odpowiednich przepisach Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) NR 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz.U. UE.L.2013.347.320 z dnia 2013.12.20), zwanego dalej „Rozporządzeniem nr 1303/2013”.

Z przepisów tych wynika, że na państwach członkowskich ciąży dwojakiego rodzaju obowiązki: po pierwsze mają ustanowić i zapewnić skuteczne funkcjonowanie systemów zarządzania i kontroli dla realizacji programów operacyjnych, a po drugie, prowadzić działania w odniesieniu do nieprawidłowości: zapobiegać im, wykrywać je, odzyskiwać kwoty wypłacone nienależnie oraz informować Komisję o wykrytych nieprawidłowościach i przebiegu postępowań prowadzonych w tych sprawach (poz. 65 Rozporządzenia nr 1303/2013).

Zgodnie z definicją zawartą w art. 2 pkt.36 Rozporządzenia nr 1303/2013 „nieprawidłowość - oznacza każde naruszenie prawa unijnego lub prawa krajowego dotyczącego stosowania prawa unijnego, wynikające z działania lub zaniechania podmiotu gospodarczego zaangażowanego we wdrażanie EFSI, które ma lub może mieć szkodliwy wpływ na budżet Unii poprzez obciążenie budżetu Unii nieuzasadnionym wydatkiem”.

Przesłanki nieprawidłowości odnoszą się do zachowania sprawcy, które może polegać zarówno na działaniu, jak i na zaniechaniu działań, oraz do skutków tego zachowania. Konieczne jest bowiem,

by zachowanie to spowodowało szkodę w budżecie Wspólnot (Unii) lub w budżetach zarządzanych przez Wspólnoty (Unię), albo szkodę taką mogło powodować. Pojęcie "szkoda" użyte w omawianej definicji oznacza uszczerbek finansowy dokonany w budżecie Unii lub w budżetach zarządzanych przez Unię, albo uszczerbek finansowy, na jaki budżety te zostały narażone. Wynika stąd, że faktyczne wystąpienie uszczerbku finansowego nie jest przesłanką konieczną dla zakwalifikowania zachowania jako nieprawidłowości, wystarczy bowiem sama możliwość jego wystąpienia.

Mając na uwadze omówioną powyżej definicję nieprawidłowości, obowiązującą w prawie wspólnotowym, należy więc wskazać, iż skutki finansowe wynikające z danego naruszenia, na jakie mógł być narażony budżet Wspólnoty mają wymiar nie tylko rzeczywisty (udowodniony), ale również i wymiar potencjalny (trudny do oszacowania).

Taki sposób rozumienia definicji nieprawidłowości ugruntował się już w utrwalonej linii orzecniczej Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości, który w Wyroku TSUE w sprawie C-406/14 z dnia 14 lipca 2016 r. stwierdził, że: „naruszenie prawa Unii stanowi nieprawidłowość w rozumieniu tego przepisu jedynie wtedy, gdy powoduje ono lub mogłoby spowodować szkodę w budżecie ogólnym Unii w drodze finansowania nieuzasadnionego wydatku. Naruszenie takie należy zatem uznać za nieprawidłowość, o ile może ono jako takie mieć skutki budżetowe. Natomiast nie trzeba udowadniać wystąpienia konkretnych skutków finansowych.” Dalej w tym samym Wyroku TSUE wskazano również, że: „uchylenie zasadom udzielania zamówień publicznych stanowi nieprawidłowość..., o ile nie można wykluczyć, że uchylenie to miało wpływ na budżet odnośnego funduszu.” Analogiczne stanowisko zostało również zawarte w Wyroku z dnia 21 grudnia 2011 r. Chambre de commerce et d'industrie de l'Indre, C-465/10, EU:C:2011:867, pkt 47.

Instytucja Zarządzająca pragnie również zaznaczyć, iż w dalszych orzeczeniach TSUE ww. linia orzecnicza była analogiczna tj. w Wyroku z dnia 6 grudnia 2017 r. w sprawie C-408/16 TSUE przywołał wykładnię nieprawidłowości wprost z Wyroku C-406/14. W związku z czym należy uznać, iż TSUE potwierdził w utrwalonej linii orzecniczej definicję istoty nieprawidłowości. Organ pragnie więc zauważyć, że powtórzenie w Wyroku z 6 grudnia 2017 r. dosłownej treści pojęcia nieprawidłowości, zawartej w ww. wyroku z lipca 2016 r., pozwala wnioskować, że jest to utrwalona linia orzecnicza. Jak już wyżej wskazano, TSUE po raz kolejny powtórzył, że naruszenie prawa jest nieprawidłowością, o ile nie można wykluczyć, że uchylenie miało wpływ na budżet danego funduszu. Co najważniejsze, TSUE w swoim wyroku ponownie wyjaśnił, że nie trzeba udowadniać wystąpienia konkretnych skutków finansowych (nawet tylko potencjalnych) dla budżetu Unii Europejskiej.

Ponadto należy wskazać, iż pomimo tego że obydwa przywołane powyżej wyroki TSUE odnoszą się do pojęcia nieprawidłowości w rozumieniu Rozporządzenia Rady WE nr 1083/2006 (obowiązującego dla programów operacyjnych na lata 2007-2013), to definicja nieprawidłowości zawarta w Rozporządzeniu nr 1303/2013 nie zmieniła się znacząco i brzmi niemal identycznie, a co za tym idzie pozwala to na przyjęcie tezy, że wykładnia TSUE w obecnej perspektywie finansowej nie ulegnie zmianie.

W związku z powyższym, odnosząc się do ww. definicji nieprawidłowości stwierdzić należy, że Beneficjent w analizowanej sprawie naruszył postanowienia § 2 ust.2, § 3 ust.1, § 4 ust.11, § 7 ust.1, § 12 ust.1 i ust.2 oraz § 22 ust. 1 umowy o dofinansowanie, ponieważ dokonał podziału zamówienia na części oraz nie przeprowadził i nie udokumentował rozeznania rynku, zaniechał zastosowania zasady konkurencyjności zgodnie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków, nie zrealizował zakresu rzeczowego projektu oraz prac badawczych zgodnie

z założeniami projektu wynikającymi z planu prac B+R oraz **nie osiągnął celu projektu** określonego we wniosku o dofinansowanie mierzonego wskaźnikami produktu i rezultatu bezpośredniego.

W celu ustalenia czy mamy do czynienia z jednym zamówieniem podzielonym na części czy z kilkoma zamówieniami należy posłużyć się takimi kryteriami jak tożsamość przedmiotowa zamówienia (usługi tego samego rodzaju i o tym samym przeznaczeniu), tożsamość czasowa zamówienia (możliwe udzielenie zamówienia w tym samym czasie) i możliwość wykonania zamówienia przez jednego wykonawcę (tożsamość podmiotowa). Z odrębnymi zamówieniami będziemy mieli do czynienia wówczas, gdy przedmiot zamówienia ma inne przeznaczenie lub nie jest możliwe jego nabycie u tego samego wykonawcy w tym samym czasie.

Zamawiający przystępując do szacowania wartości zamówienia, powinien ustalić z należytą starannością planowaną liczbę usług, dostaw czy robót budowlanych tego samego rodzaju, które zamierza nabyć i oszacować ich łączną wartość, niezależnie od tego czy zamierza je nabyć jednorazowo w ramach jednego postępowania, czy też sukcesywnie w ramach odrębnych postępowań.

Zamawiający, który świadomie dzieli zamówienie na części z zamiarem uniknięcia stosowania przepisów ustawy, narusza ten zakaz (por. wyrok WSA w Krakowie z dnia 28 lutego 2018 r. sygn. akt I SA/Kr 15/18).

Jeżeli udzielane zamówienia mają to samo przeznaczenie, te same komponenty i istnieje możliwość ich uzyskania u jednego wykonawcy to mamy do czynienia z jednym zamówieniem i należało rozważyć taki sposób wyłaniania wykonawcy przedmiotu zamówienia, który nie naruszy zasad konkurencyjności i przejrzystości (por. wyrok WSA w Krakowie z dnia 28 lutego 2018 r. sygn. akt I SA/Kr 15/18).

Dokonując oceny czy dokonano podziału zamówienia na części, należy przede wszystkim wziąć pod uwagę przewidywalność udzielenia zamówienia (np. umieszczenie w planie finansowym lub innym dokumencie określającym planowane wydatki zamawiającego), jego rodzaj, właściwości świadczeń, jakie mają być treścią umowy.

Kryterium przedmiotowego podobieństwa należy odnosić przy tym nie tylko do wyodrębnienia zbliżonych przedmiotowo świadczeń, ale również do takich świadczeń, które mimo braku przedmiotowego podobieństwa tworzą funkcjonalną całość. Kryterium czasowe powinno prowadzić do ustalenia możliwości przewidzenia (zaplanowania) nabywania świadczeń w danym okresie, jak również do określenia perspektywy czasowej udzielenia całego zamówienia. Zastosowanie podanych wyżej kryteriów powinno umożliwić zamawiającemu ustalenie, czy przewidywane przez niego nabywanie określonych świadczeń powinno następować w ramach jednego zamówienia ze względu na ich podobieństwo lub związek funkcjonalny, czy też ma on do czynienia z odrębnymi zamówieniami. W świetle przywołanych powyżej przepisów, podmiot realizujący projekt powinien wyodrębnić te zamówienia, których zakres może być oszacowany z góry na cały okres realizacji. W odniesieniu do tych zamówień ich szacunkowa wartość winna być ustalona z uwzględnieniem wszystkich jej elementów, przewidywanych do wykonania w całym okresie realizacji projektu. Ustalenie wartości zamówienia jest kluczową czynnością dla przesądzenia o konieczności stosowania przepisów o zamówieniach publicznych, jak również dla prawidłowego wyboru trybu zamówienia. Jednocześnie zwrócić należy uwagę, że w orzecznictwie przyjmuje się, że dla ustalenia tożsamości przedmiotowej zamówienia istotne jest funkcjonalne podejście. Jako jedno zamówienie należy zatem traktować takie przedsięwzięcie, które obejmuje możliwie szeroki zakres realizacji zamówienia, spełniającego określoną funkcję.

Odnosząc powyższe do ustaleń Instytucji Zarządzającej wskazać należy, że analiza złożonych przez Beneficjenta wniosków o płatność wykazała, że do wydatków na wykonanie siłowników, wózków do holowania i elementów z nimi związanych jak również do wydatków poniesionych na dostarczenie artykułów lakierniczych, malarskich, lakierów samochodowych bądź materiałów do przygotowania do lakierowania, felg, opon kół aluminiowych, artykułów elektrycznych i elementów z nimi związanych jak również do wydatku poniesionego na rynny aluminiowe oraz zabudowę aluminiową doszło do podziału zamówienia skutkującego zaniżeniem jego wartości w efekcie Beneficjent uniknął zastosowania zasady konkurencyjności oraz uniknął przeprowadzenia i udokumentowania rozeznania rynku. Ponadto, Beneficjent nie przedstawił notatki z szacowania wartości zamówienia. Zasada dotycząca szacowania wartości zamówienia określa, że zabronione jest zaniżanie wartości szacunkowej zamówienia lub jego podział skutkujący zaniżeniem jego wartości szacunkowej. W niniejszej sprawie to Instytucja Zarządzająca dla przykładu dokonała oszacowania zamówienia na wykonanie siłowników, wózków do holowania i elementów z nimi związanych na łączną kwotę 86 756,10 zł netto jak również ustaliła, że dostawcą był jeden podmiot: Wskazany dostawca dostarczył tożsame funkcjonalnie oraz rodzajowo elementy, a dokonane zakupy mogły odbyć się w tym samym czasie, bowiem dotyczyły wykonania zaplanowanych w ramach projektu zabudów pojazdów.

W odniesieniu do wydatków na dostarczenie artykułów lakierniczych, malarskich, lakierów samochodowych bądź materiałów do przygotowania do lakierowania, Instytucja Zarządzająca oszacowała ich wartość na podstawie analizy wniosków o płatność na kwotę 20 954,50 zł netto. Dostawcą tych artykułów również mógł być ten sam krąg podmiotów artykułów tożsamych funkcjonalnie oraz rodzajowo, ponieważ dotyczyły wykonania zaplanowanych w ramach projektu zabudów pojazdów.

W związku z powyższym w przedmiotowej sprawie mamy do czynienia z jednym zamówieniem na wykonanie siłowników, wózków do holowania i elementów z nimi związanych, z jednym zamówieniem na dostarczenie artykułów lakierniczych, malarskich, lakierów samochodowych bądź materiałów do przygotowania do lakierowania etc., gdyż zachodzi tożsamość przedmiotowa, podmiotowa i czasowa co zostało wykazane podczas kontroli projektu. Bezsprzeczne w niniejszej sprawie jest to, że istniała możliwość realizacji ww. zamówień przez tego samego wykonawcę. Dla tożsamości przedmiotowej jak i czasowej istotne jest ustalenie dokonane przez Instytucję Zarządzającą, że zamawiający przewidywał konieczność zakupu ww. urządzeń i artykułów, co jednoznacznie wynika z treści wniosku o dofinansowanie, Planu prac B+R. Powyższe potwierdza, że ww. urządzenia i artykuły nie były nowym elementem w projekcie, a stanowiły doprecyzowanie w dokumentacji z góry przyjętych działań- planowanych nie tylko na etapie realizacji ww. zamówień ale i na etapie składania wniosku o dofinansowanie. Tym samym wszystkie zamówienia były przewidywane przez Beneficjenta w jednej perspektywie czasowej. Rodzaj tych usług pozostawał niezmienny przez cały okres realizacji projektu.

Odnosząc się do wydatków poniesionych na rynny aluminiowe oraz zabudowę aluminiową, ich koszt wyniósł 32 821,59 zł netto, koszt wydatków poniesionych na zakup felg, opon, kół aluminiowych wyniósł 25 412,64 zł netto, natomiast koszt wydatków na artykuły elektryczne i elementy z nimi związane wyniósł 27 856,63 zł netto. Pomimo tego, że ww. wymienione wydatki przekraczały 20 tys. PLN netto Beneficjent również nie przeprowadził i nie udokumentował rozeznania rynku, w wyniku czego nie potwierdził że dana usługa, została wykonana po cenie nie wyższej niż cena rynkowa.

Z zebranego materiału dowodowego wynika, że Beneficjent świadomie nie zastosował do wydatków powyżej 50 tys. PLN netto zasady konkurencyjności, a do wydatków o wartości od 20 tys PLN netto

do 50 tys PLN netto zasady rozeznania rynku. Beneficjent posiadał wszystkie niezbędne informacje, aby w odpowiednim czasie wsząć odpowiednią procedurę.

Stosownie do § 12 Umowy o dofinansowanie, beneficjent udziela zamówień w ramach projektu zgodnie z ustawą PZP albo zasadą konkurencyjności lub rozeznaniem rynku na warunkach określonych w Wytycznych w zakresie kwalifikowalności, w szczególności zobowiązuje się do upublicznienia zapytań ofertowych na bazie konkurencyjności. Beneficjent zobowiązany jest do przygotowania i przeprowadzenia zamówienia w ramach Projektu w sposób zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji i równe traktowanie wykonawców.

Zgodnie z pkt 1 podrozdziału 6.5.1 Wytycznych, rozeznania rynku dokonuje się w przypadku zamówień o wartości od 20 tys. PLN netto do 50 tys. PLN netto łącznie, tj. bez podatku od towarów i usług (VAT). Rozeznanie rynku ma na celu potwierdzenie, że dana usługa, dostawa lub robota budowlana została wykonana po cenie rynkowej. Zgodnie z pkt 1 lit. a podrozdziału 6.5.2 Wytycznych, udzielenie zamówienia w ramach projektu przez beneficjenta następuje zgodnie z zasadą konkurencyjności w przypadku beneficjenta niebędącego zamawiającym w rozumieniu PZP w przypadku zamówień przekraczających wartość 50 tys. PLN netto, tj. bez podatku od towarów i usług (VAT).

Co do zasady, nie jest zakazany podział zamówień na części jednakże podział dokonany w ten sposób by uniknąć stosowania odpowiednich procedur jest niedopuszczalny bowiem stanowi obejście prawa. Nie można udzielać zamówienia bez łącznego szacowania wartości poszczególnych zamówień, tym bardziej, że przedmiot zamówienia był wskazany już we wniosku o dofinansowanie, a nadto spełniał kryteria odnoszące się do tożsamości podmiotowej czy czasowej, zatem nie było podstaw do tego by podzielić zamówienie na liczne, mniejsze, częściowe zamówienia.

Zgodnie zaś z zasadami określonymi w odpowiednich Wytycznych (pkt. 6.5.1 i 6.5.2) w celu potwierdzenia rozeznania rynku konieczne jest udokumentowanie dokonanej analizy cen/ cenników potencjalnych wykonawców zamówienia – wraz z analizowanymi cennikami. Cenniki można pozyskiwać ze stron internetowych wykonawców lub poprzez upublicznienie opisu przedmiotu zamówienia wraz z zapytaniem o cenę na stronie internetowej beneficjenta lub skierowanie zapytań o cenę wraz z opisem przedmiotu zamówienia do potencjalnych wykonawców, itd. lub poprzez przedstawienie co najmniej wydruku zapytania ofertowego zamieszczonego na stronie internetowej beneficjenta wraz z otrzymanymi ofertami, lub potwierdzenie wysłania zapytania ofertowego do co najmniej trzech potencjalnych wykonawców, o ile na rynku istnieje co najmniej trzech potencjalnych wykonawców(...). W celu zachowania zasady konkurencyjności beneficjent zobowiązał się m.in. do upublicznienia zapytania ofertowego poprzez jego umieszczenie w bazie konkurencyjności, wyznaczenia terminu składania ofert, sporządzenia w formie pisemnej protokołu postępowania oraz upublicznienia informacji o wyniku postępowania w bazie konkurencyjności. W aspekcie obowiązku realizacji zasady konkurencyjności najbardziej istotny był brak opublikowania zapytania ofertowego w odpowiedniej bazie. Bezspornie zaniechanie publikacji w bazie konkurencyjności mogło zawęzić krąg potencjalnych oferentów, a to z kolei wskazywało na możliwość wystąpienia szkody w budżecie Unii Europejskiej, co wypełnia definicję nieprawidłowości z art. 2 pkt 36 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013. (wyrok WSA z dnia 04.03.2020 r., sygn. akt I SA/OI 37/20). Analogicznie, tak samo sytuacja przedstawia się w przypadku zasady rozeznania rynku. Brak upublicznienia zapytania ofertowego na własnej stronie internetowej czy też nie skierowanie zapytań ofertowych do potencjalnych wykonawców doprowadziło do ograniczenia konkurencji. Upublicznienie zapytania ofertowego, czyli elementu decydującego z reguły o liczbie złożonych ofert spowodowało ryzyko wystąpienia potencjalnej szkody w budżecie UE. Argumenty Beneficjenta, że

zakupy dokonane zostały poprzez porównywarke cenową „ceneo.pl” nie uwiarygodnione żadnymi dokumentami nie stanowią o dochowaniu zasady rozeznaniu rynku.

Reasumując-jeżeli udzielane zamówienia mają to samo przeznaczenie, te same komponenty i istnieje możliwość ich uzyskania u jednego wykonawcy to mamy do czynienia z jednym zamówieniem i należało rozważyć taki sposób wyłaniania wykonawcy przedmiotu zamówienia, który nie naruszy zasad konkurencyjności i przejrzystości jak również zasady rozeznania rynku.

Za elementy ogólnej zasady konkurencyjności ponad wszelką wątpliwość uznać należy bowiem zasadę uczciwości oraz zasadę równości (równorzędności podmiotów) w zakresie odnoszącym się do traktowania wykonawców, do których adresowana jest konkretna oferta na realizację określonego w niej zamówienia. Ma to bowiem podstawowe znaczenie z punktu widzenia jego finansowania ze źródła, którym są środki publiczne, a w konsekwencji gwarantowania wolnego i równego dostępu do zamówień finansowanych z tego właśnie źródła (wyrok NSA sygn. akt: II GSK 1258/12).

Kolejną nieprawidłowością stwierdzoną przez Instytucję Zarządzającą, jest nie realizowanie zakresu rzeczowego projektu oraz prac badawczych zgodnie z założeniami projektu wynikającymi z planu prac B+R, które Beneficjent sam wskazał przystępując do konkursu. Jak już zostało to wcześniej szczegółowo opisane Beneficjent wskazał cel projektu który miał polegać na przeprowadzeniu w trzech etapach prac rozwojowych zmierzających do opracowania nowych, opartych o innowacyjne rozwiązania zabudów typu ”holownik miejski” na podwoziach samochodów ciężarowych do 3,5 t typu pick-up. Dzięki tym pracom „holownik miejski” miał być wyposażony w poręczną i uniwersalną zabudowę, dostosowaną do przewozu możliwie najszerszego spektrum sprzętu pomocniczego, w związku z czym należało opracować dokumentację techniczną uniwersalnej zabudowy, do czego miało posłużyć 8 różnych modeli samochodów. W I etapie Beneficjent założył przygotowanie dokumentacji technicznej zabudów oraz ramienia holującego dla 8 modeli samochodów ciężarowych, w II etapie założył, że przeprowadzi badania nad konstrukcjami zabudów oraz ramienia holowniczego na wspomnianych wcześniej 8 modelach pojazdów, natomiast w III i ostatnim etapie miał przeprowadzić ostateczne próby 8 prototypów w warunkach rzeczywistych i dokonać ewentualnych poprawek. Efektem ich miał być produkt gotowy do produkcji średnio-seryjnej. Beneficjent do badań pozyskał jedynie 2 pojazdy z 8 założonych tj.: pojazd marki Isuzu D-Max na którym wykonał zabudowę holownika miejskiego oraz uzyskał homologację i pojazd marki Nissan Navara, na którym wykonał zabudowę pojazdu ale nie uzyskał nowego świadectwa homologacji. Niniejszy pojazd został dopuszczony do ruchu na podstawie homologacji z 2016 r. a więc przed rozpoczęciem realizacji projektu, które zgodnie z § 5 ust.1 pkt 1 Umowy o dofinansowanie miało miejsce w dniu 01 marca 2019 r. W związku z powyższym, podczas kontroli przedmiotowego projektu Instytucja Zarządzająca nie potwierdziła ukończenia żadnego ze wskazanych etapów, wobec czego zakres rzeczowy i cel projektu nie zostały osiągnięte. Ponadto, cel projektu mierzy się również stopniem osiągnięcia wskaźników produktu i rezultatu, realizacja których również nie została potwierdzona podczas kontroli.

Beneficjent we wniosku o dofinansowanie w sekcji *XIV. Wskaźniki* wskazał wskaźniki produktu oraz rezultatu wraz z wartością docelową, która miała być osiągnięta na zakończenie realizacji projektu. Wskaźniki produktu to bezpośredni, materialny efekt realizacji przedsięwzięcia, mierzone konkretnymi wielkościami z wartością docelową wyrażoną liczbowo na moment zakończenia rzeczowej realizacji projektu. Instytucja Zarządzająca ustaliła, że wskaźniki produktu: *Liczba przedsiębiorstw objętych wsparciem w celu wprowadzenia produktów nowych dla rynku (CI 28)*

[przedsiębiorstwa] oraz Liczba realizowanych projektów B+R [szt.] nie zostały zrealizowane w ilości 1 szt.

Definicja wskaźnika *Liczba przedsiębiorstw objętych wsparciem w celu wprowadzenia produktów nowych dla rynku (CI 28) [przedsiębiorstwa]* zakłada, że dane przedsiębiorstwo otrzymuje wsparcie przeznaczone na wprowadzenie nowych produktów, na którymkolwiek z rynków, na których działa. Produkty projektu muszą się charakteryzować nowością co najmniej w skali rynku polskiego. Produkt jest nowy dla rynku, jeżeli nie ma innych dostępnych na rynku produktów, które oferują tę samą funkcjonalność lub technologię, powodującą że nowy produkt zasadniczo różni się produktów już istniejących na rynku. W omawianej sprawie nawet 1 produkt nie został wprowadzony na rynek. Beneficjent wprawdzie wykonał dwie zabudowy na pojazdach marki Isuzu oraz Nissan Navara, ale samochodu Isuzu nie wprowadził na rynek, gdyż nie przeprowadził w sposób kompleksowy wszystkich trzech etapów badań, z kolei zabudowa na samochodzie Nissan Navara nie jest nowym produktem, bowiem taki pojazd już istniał przed realizacją projektu.

Wskaźnik *Liczba realizowanych projektów B+R [szt.]* mówi o liczbie wspartych projektów obejmujących prace B+R, będących w trakcie realizacji lub zrealizowanych przez jednostki naukowe lub przedsiębiorstwa. Zakończenie okresu realizacji przedmiotowego projektu zgodnie z umową o dofinansowanie nastąpiło w dniu 31 maja 2021 r. i do tego dnia należało ukończyć wszystkie etapy prac założonych w projekcie. Zatem, jeżeli nie powstała uniwersalna dokumentacja pozwalająca na wykonanie 8 prototypów pojazdów, a co za tym idzie nie powstało 8 rodzajów pojazdów, zatem nie można mówić o zrealizowaniu projektu B+R przez przedsiębiorstwo

Wskaźniki rezultatu z kolei to bezpośredni wpływ zrealizowanego przedsięwzięcia na otoczenie społeczno-ekonomiczne, uzyskane po zakończeniu realizacji projektu i o ile wskaźniki produktu muszą być osiągnięte na zakończenie realizacji projektu o tyle wskaźniki rezultatu mogą być osiągnięte w momencie zakończenia realizacji, bądź w okresie bezpośrednio po tym terminie – co do zasady – w okresie 12 miesięcy od zakończenia realizacji projektu, niemniej jednak wszystko zależy od specyfiki projektu. Wskaźniki produktu i rezultatu są ze sobą powiązane i zgodnie z umową, jeżeli cel projektu nie zostaje osiągnięty, wówczas całość dofinansowania podlega zwrotowi.

Kluczowe wskaźniki rezultatu: *Liczba dokonanych zgłoszeń patentowych [szt.]*, *Liczba projektów B+R realizowanych przy wykorzystaniu wspartej infrastruktury badawczej [szt.]*, *Liczba wprowadzonych innowacji procesowych [szt.]*, *Liczba wprowadzonych innowacji produktowych [szt.]*, *Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach [EPC]* nie zostały zrealizowane w wartościach docelowych wskazanych przez Beneficjenta.

Beneficjent założył, że dokona 2 zgłoszeń patentowych w rezultacie okazało się, że posiada dokumenty patentowe dla jednego pojazdu które uzyskał w 2018 r. - przed realizacją projektu.

Brak potwierdzenia zrealizowania wskaźnika produktu *Liczba realizowanych projektów B+R* automatycznie oznacza, że wskaźnik rezultatu *Liczba projektów B+R realizowanych przy wykorzystaniu wspartej infrastruktury badawczej* nie został zrealizowany na koniec realizacji projektu i nie zostanie zrealizowany w okresie 12 miesięcy .

Liczba wprowadzonych innowacji procesowych [szt.] – 1 szt. oraz Liczba wprowadzonych innowacji produktowych [szt.] – 8 szt. – żaden z etapów prac badawczych nie został w pełni ukończony, zatem nie został wprowadzony proces innowacyjny pozwalający na stworzenie innowacji produktowej tj. pojazdu gotowego do produkcji seryjnej, ani jeden innowacyjny produkt nie został wprowadzony na rynek.

Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach [EPC]- 4 szt. – wskaźnik został zrealizowany na poziomie 3,56 EPC, tj. w 89 % wartości docelowej. Przed rozpoczęciem realizacji projektu w 2018 r. średnioroczne zatrudnienie u Beneficjenta wynosiło 7,56 etatu. Beneficjent założył zatrudnienie 4 nowych osób czyli stan zatrudnienia powinien wynosić 11,56 EPC (7,56+4), z uzyskanych w dniu kontroli druków ZUS (druk DRA i RCA za czerwiec 2021r.) wynika, że zatrudnionych jest 11 osób na pełen etat.

W związku z powyższym, faktem jest nieosiągnięcie przez Beneficjenta założonej w projekcie wielkości ww. wskaźników produktu i rezultatu oraz w sposób niezgodny z założeniami wskazanymi we wniosku o dofinansowanie, podlegającemu w tak wskazanym zakresie ocenie merytoryczno-technicznej wskutek której przyznano dofinansowanie. Jednocześnie podkreślenia wymaga, że owe wskaźniki nie zostały Beneficjentowi narzucone. To Beneficjent na etapie tworzenia projektu i wypełniania wniosku o dofinansowanie określił, że deklaruje i konstruuje wskaźniki, które zamierza osiągnąć realizując cel projektu. W związku z tym, należy stwierdzić, że poprzez nie osiągnięcie ww. wskaźników doszło w efekcie do sfinansowania wydatku, który nie doprowadził do realizacji założonego celu projektu. Nadmienić należy, iż wszystkie ww. założenia projektowe brane były pod uwagę przy ocenie formalnej i merytoryczno-technicznej wniosku o dofinansowanie i miały wpływ na pozytywną ocenę tego wniosku i w konsekwencji jego dofinansowanie oraz zawarcie przez Instytucję Zarządzającą umowy o dofinansowanie projektu.

Ponadto, świadczy to również o naruszeniu postanowień pkt 2.1.3 ppkt 12 *Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych* gdzie wskazano:

„O ile w umowie o dofinansowanie projektu nie wskazano inaczej, **efekt wsparcia na poziomie projektu występuje:**

a) w przypadku wskaźników produktu określonych na poziomie projektu – w okresie od podpisania umowy o dofinansowanie, przy czym osiągnięte wartości powinny zostać wykazane najpóźniej we wniosku o płatność końcową,

b) w przypadku wskaźników rezultatu bezpośredniego określonych na poziomie projektu:

i. co do zasady – w okresie 12 miesięcy od zakończenia okresu realizacji projektu określonego w umowie/decyzji o dofinansowaniu projektu lub, o ile wynika to ze specyfiki projektu, od uruchomienia przedsięwzięcia,

ii. w okresie trwałości projektu, na zasadach określonych przez IZ - w przypadku wskaźników, których termin realizacji został wydłużony na wniosek beneficjenta i za zgodą IZ, przy czym osiągnięte wartości wykazywane są we wniosku o płatność końcową lub jego korekcie.”

Jednocześnie, w *Wytycznych w sprawie kwalifikowalności wydatków* w rozdziale 6.16-Rozliczanie efektów projektu wskazano, że instytucja zarządzająca będąca stroną umowy o dofinansowanie, zobowiązuje beneficjenta w umowie o dofinansowanie do osiągania i zachowania wskaźników produktu oraz rezultatu zgodnie z zatwierdzonym wnioskiem o dofinansowanie, a nieosiągnięcie lub niezachowanie ww. wskaźników, może oznaczać nieprawidłowość oraz skutkować nałożeniem korekty finansowej.

Beneficjent podpisując Umowę o dofinansowanie poddał się obowiązkowi realizacji projektu zgodnie z jego założeniami i powinien mieć świadomość konsekwencji swojego działania w związku z czym, realizacja inwestycji niezgodnie z założeniami umowy o dofinansowanie, świadczy o naruszeniu jej postanowień.

Ponadto, analizując dokumentację projektu stwierdzono również, że Projekt realizowany jest niezgodnie z harmonogramem, a Beneficjent nie informując Instytucji Zarządzającej o przyczynach, nie raportował terminowo o postępach w realizacji projektu do czego zobowiązywały zapisy Regulaminu konkursu.

Wobec powyższego, Instytucja Zarządzająca stwierdziła wykorzystanie pobranego dofinansowania niezgodnie z przeznaczeniem oraz z naruszeniem procedur obowiązujących przy wydatkowaniu środków dofinansowania, którymi są poza obowiązującymi przepisami prawa krajowego i wspólnotowego również wytyczne programowe i postanowienia umowy o dofinansowanie .

Zasady kwalifikowalności wydatków opisane w Wytycznych, regulaminie czy w umowie o dofinansowanie były znane albo powinny być znane Beneficjentowi, gdyż zarówno na etapie składania wniosku o dofinansowanie, jak i na etapie realizacji Projektu miał obowiązek zapoznania się z tymi dokumentami programowymi. Ponadto, Beneficjent w pkt XVI.4 wniosku o dofinansowanie oświadczył, że „Oświadczam, iż jestem świadom praw i obowiązków związanych z realizacją projektu finansowanego z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach RPOWŚ na lata 2014-2020”. W związku z czym, Beneficjent zgodnie z pkt XVI.4 wniosku o dofinansowanie miał świadomość, że przy realizacji Projektu bardzo ważnym aspektem jest dochowanie obowiązków nałożonych na beneficjenta w ramach obowiązujących przepisów prawa, wytycznych czy zapisów Umowy o dofinansowanie.

Szczegółowe zasady dofinansowania projektu, który został wybrany w ramach RPOWŚ na lata 2014-2020 regulowane są w formie umowy, zawieranej pomiędzy beneficjentem, którego projekt został wybrany do dofinansowania, a Instytucją Zarządzającą. Umowa ta określa prawa i obowiązki beneficjenta, w tym zasady zwrotu otrzymanych środków w przypadku nieprawidłowego ich wykorzystania oraz podstawy uznania, że środki są wykorzystywane nienależycie. Cywilnoprawny charakter umowy o dofinansowanie powoduje, że w zakresie w niej nieunormowanym zastosowanie znajdują przepisy kodeksu cywilnego oraz przepisy aktów właściwych dla systemu wdrażania funduszy europejskich, takich jak ustawa wdrożeniowa, a także procedury, wytyczne i instrukcje wydawane przez właściwe instytucje zaangażowane w proces realizacji programu operacyjnego. Treść takiej umowy nie może zostać ukształtowana w sposób dowolny, gdyż zawierana jest w warunkach związania stron systemem realizacji programu operacyjnego przyjętym przez Instytucję Zarządzającą na podstawie art. 6 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020. Umowa o dofinansowanie jest więc elementem projektu, tj. przedsięwzięcia realizowanego w ramach programu operacyjnego. W związku z powyższym, niewypełnienie jej postanowień przez Beneficjenta ma wpływ na realizację przez instytucję zarządzającą kompetencji do odzyskiwania kwot podlegających zwrotowi, w tym wydawania decyzji o zwrocie środków przekazanych na realizację projektu.

W przedmiotowej sprawie należy podkreślić, iż w ramach projektu, który realizowany jest na podstawie umowy o dofinansowanie, Beneficjent dysponował środkami publicznymi z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020, (a nie całkowicie środkami własnymi) w odniesieniu do których, gdy chodzi o ich dystrybucję oraz wykorzystywanie, obowiązują szczególnego rodzaju zasady, w tym między innymi takie zasady ogólne, jak zasada przejrzystości, czy też transparentności, a co do przestrzegania tych zasad Beneficjent był zobowiązany przez postanowienia m.in. umowy o dofinansowanie (vide: § 3 Umowy) i właśnie dla tego nie miał pełnej swobody i dyspozycyjności w podejmowaniu interpretacji zapisów umowy o dofinansowanie. Taka swoboda w kształtowaniu treści umowy o dofinansowanie pozostawałaby również

w sprzeczności z art. 37 ust. 1 ustawy wdrożeniowej, na podstawie którego Instytucja Zarządzająca jest zobowiązana do uwzględniania zasady równego dostępu do pomocy wszystkich kategorii beneficjentów oraz zapewniania przejrzystości reguł stosowanych przy ocenie projektu.

Instytucja Zarządzająca pragnie również wskazać treść sekcji 6.2 pkt 3 Wytycznych kwalifikowalności wydatków z dnia 19 lipca 2017 r. obowiązujących do 8 września 2019 r. (tj. na dzień składania wniosku o dofinansowanie) gdzie wskazano: wydatkiem kwalifikowalnym jest wydatek spełniający łącznie następujące warunki:

- b) jest zgodny z obowiązującymi przepisami prawa unijnego oraz prawa krajowego, w tym przepisami regulującymi udzielanie pomocy publicznej, jeśli mają zastosowanie,
- d) został uwzględniony w budżecie projektu ... lub w przypadku projektów finansowanych z FS i EFRR – w zakresie rzeczowym projektu zawartym we wniosku o dofinansowanie,
- e) został poniesiony zgodnie z postanowieniami umowy o dofinansowanie.

W przedmiotowej sprawie powyższe warunki kwalifikowalności wydatków nie zostały spełnione, bowiem nie sposób uznać za kwalifikowalny wydatku, który został zrealizowany niezgodnie z ww. postanowieniami umowy o dofinansowanie. Wytyczne w zakresie kwalifikowalności wydatków nie stanowią może wprost aktu prawa krajowego, jednakże jak już wyżej wskazano zgodnie z ustawą wdrożeniową stanowią podstawę systemu realizacji RPOWŚ na lata 2014-2020, a co za tym idzie można im przyznać przymiot aktu prawa.

Naruszeniem procedur skutkujących żądaniem zwrotu przekazanego dofinansowania było niewywiązanie się Beneficjenta z procedur opisanych w umowie o dofinansowanie oraz Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków (stanowiących podstawę Systemu Realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego i tym samym będących „innymi procedurami” wydatkowania środków wskazanymi w art. 184 ustawy o finansach publicznych) tj. niewywiązanie się przez Stronę z zapisów zawartych w § 2 ust.2, § 3 ust.1, § 4 ust.11, § 7 ust.1, § 12 ust.1 i ust.2 oraz § 22 ust. 1 umowy o dofinansowanie. Zgodnie z ugruntowanym już w poprzedniej perspektywie finansowej orzecznictwem sądów administracyjnych takie istotne naruszenie przez Beneficjenta procedury obowiązującej przy wykorzystaniu otrzymanego dofinansowania, określonej w umowie o dofinansowanie, stanowi wystarczającą podstawę do przyjęcia, że zaistniała przesłanka określona w art. 207 ust. 1 pkt 1 i pkt 2 ustawy u.f.p., uzasadniająca wydanie decyzji określającej kwotę dofinansowania podlegającą zwrotowi (wyrok NSA sygn. akt: II GSK 732/11).

Wykorzystanie dofinansowania niezgodnie z przeznaczeniem oznacza z kolei, że poniesione przez Beneficjenta wydatki nie przyczyniły się do osiągnięcia celu określonego w umowie o dofinansowanie.

Mając na względzie wszystkie opisane powyżej naruszenia Instytucja Zarządzająca na podstawie art. 143 *Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.*, art. 9 ust. 2 pkt 8 *ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020* (Dz. U. z 2020 r. poz. 818 j.t.) oraz § 7 ust. 2 umowy o dofinansowanie projektu nr RPSW.01.02.00-26-.../18 ustaliła kwotę wydatków poniesionych nieprawidłowo, związaną ze stwierdzoną nieprawidłowością indywidualną w następujący sposób:

$$W_k = W\% \times W_{kw}$$

$$798\,918,17 \text{ zł} = 100\% \times 798\,918,17 \text{ zł}$$

gdzie znaczenie poszczególnych symboli jest następujące:

Wk – wartość korekty finansowej,

W% – stawka procentowa,

Wkw – wartość faktycznie poniesionych wydatków kwalifikowalnych ujętych we wnioskach o płatność przedkładanych Instytucja Zarządzająca w toku realizacji projektu nr RPSW.01.02.00-26-.../18.

Jednocześnie biorąc pod uwagę montaż finansowy i $\approx 60\%$ poziom dofinansowania, korekta wydatków kwalifikowalnych wynosi: $798\,918,17\text{ zł} * \approx 60\% = 479\,350,92\text{ zł}$

Biorąc powyższe pod uwagę Instytucja Zarządzająca podczas kontroli przeprowadzonej w dniu 19 lipca 2021r. uznała za wydatek niekwalifikowalny kwotę w wysokości 798 918,17 zł, w tym łączną kwotę dofinansowania 479 350,92 zł, a podczas kontroli przeprowadzonej w dniu 26 marca 2021 r. uznała za wydatek niekwalifikowalny kwotę w wysokości 140 532,19 zł w tym łączną kwotę dofinansowania 84 319,30 zł i zaleciła w przyszłości uznać za niekwalifikowalne wydatki związane z realizacją projektu w każdym kolejnym rozliczanym wniosku o płatność w przypadku ponoszenia kolejnych wydatków związanych z projektem po okresie realizacji. W związku z tym, złożone przez Beneficjenta do Instytucji Zarządzającej wydatki do rozliczenia we wnioskach o płatność nr RPSW.01.02.00-26-.../18 – 019, 020, 021 zostały uznane za niekwalifikowalne, a pozostałe do zwrotu dofinansowanie z EFRR wypłacone w formie zaliczki wyniosło 436 329,78 zł.

Reasumując, w związku z omówionymi w niniejszej decyzji nieprawidłowościami i przede wszystkim w związku z tym, że cel projektu nie został osiągnięty zwrotowi podlega całe przekazane dotychczas dofinansowanie w łącznej kwocie 1 000 000,00 zł.

Zdaniem Instytucji Zarządzającej nie ulega więc wątpliwości, że w przedmiotowej sprawie doszło do szkody finansowej poprzez obciążenie budżetu Unii Europejskiej nieuzasadnionym wydatkiem tj. wydatkiem pokrytym ze środków EFRR w formie zaliczek wydatkowanych przez Beneficjenta.

Różnica w wartości wydatków kwalifikowalnych w chwili podjęcia decyzji o dofinansowaniu rzeczono projektu jest istotna w obszarze celowości poniesienia tych wydatków, a to z kolei ma bezpośredni wpływ na budżet Unii Europejskiej, ponieważ środki będące różnicą wydatków sprzed i po zmianach potencjalnie mogły mieć inne i efektywniejsze przeznaczenie. W analizowanej sprawie Beneficjent obciążył budżet Unii Europejskiej środkami EFRR w kwocie 1 000 000,00 zł, które w miejscu realizacji inwestycji nie miały faktycznego pokrycia w zakresie wskazanym we wniosku o dofinansowanie.

W przypadku wykrycia nieprawidłowości w wykorzystaniu środków pochodzących z funduszu UE państwa członkowskie zobowiązane są do dokonania korekt finansowych. Wynika to wprost z treści art. 98 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 (dotyczy perspektywy finansowej 2007-2013) oraz art. 143 Rozporządzenia nr 1303/2013, obowiązującego dla obecnej perspektywy finansowej na lata 2014-2020.

Ponadto, zgodnie z przepisem art. 125 Rozporządzenia nr 1303/2013, instytucja zarządzająca odpowiada za zarządzanie programami operacyjnymi i ich realizację zgodnie z zasadą należytego zarządzania finansami, a w szczególności za:

- a. kontrolę, czy dofinansowane produkty i usługi zostały dostarczone, czy wydatki deklarowane przez beneficjentów zostały zapłacone oraz, czy spełniają one obowiązujące przepisy prawa, wymagania programu operacyjnego oraz warunki wsparcia operacji,
- b. wprowadzenie skutecznych i proporcjonalnych środków zwalczania nadużyć finansowych, uwzględniających stwierdzone rodzaje ryzyka.

Na podstawie już wyżej przywołanego art. 143 Rozporządzenia nr 1303/2013 państwa członkowskie są odpowiedzialne za zarządzanie programami operacyjnymi i ich kontrolę, w szczególności za pomocą zapobiegania, wykrywania i korygowania nieprawidłowości oraz odzyskiwania kwot nienależnie wypłaconych wraz z odsetkami z tytułu zaległych płatności w stosownych przypadkach.

Zgodnie z art. 143 Rozporządzenia nr 1303/2013, państwa członkowskie w pierwszej kolejności ponoszą odpowiedzialność za śledzenie nieprawidłowości, działając na podstawie dowodów świadczących o wszelkich większych zmianach mających wpływ na charakter lub warunki realizacji lub kontroli operacji, lub programów operacyjnych oraz dokonując wymaganych korekt finansowych. W myśl ust. 2 ww. przepisu państwo członkowskie dokonuje korekt finansowych wymaganych w związku z pojedynczymi lub systemowymi nieprawidłowościami stwierdzonymi w operacjach lub programach operacyjnych. Korekty dokonywane przez państwo członkowskie polegają na anulowaniu całości lub części wkładu publicznego w ramach programu operacyjnego. Państwo członkowskie bierze pod uwagę charakter i wagę nieprawidłowości oraz straty finansowe poniesione przez fundusze.

Analiza przepisów prawa Unii prowadzi więc do jednoznacznej konstatacji, iż wykrycie naruszenia czy to tego prawa, czy też prawa krajowego i uznanie go za nieprawidłowość, w rozumieniu art. 2 pkt 36 Rozporządzenia 1303/2013, prowadzi do powstania obowiązków ustanowionych prawem unijnym, a wiążących się z wykryciem nieprawidłowości, w tym obowiązku nałożenia korekty finansowej i odzyskania przez państwo członkowskie kwot wydatkowanych nieprawidłowo.

W analizowanej sprawie, jak powyżej omówiono, zastosowanie znajduje więc definicja „nieprawidłowości” zawarta w przywołanym art. 2 pkt 36 Rozporządzenia nr 1303/2013, bowiem Beneficjent poprzez swoje zaniechanie dopuścił się naruszenia procedur obowiązujących w ramach RPOWS 2014–2020 i nie sposób jest również wykluczyć, iż popełnione przez Beneficjenta omówione powyżej naruszenie, miało wpływ na budżet Unii Europejskiej. Beneficjent poprzez zrealizowanie inwestycji niezgodnie z założeniami wniosku o dofinansowanie naraził budżet Unii Europejskiej na sfinansowanie faktycznie niewykonanego wydatku.

Instytucja Zarządzająca na podstawie art. 9 ust.2 pkt 7-8 ustawy wdrożeniowej zobowiązana jest do kontrolowania wykonywania wszelkich obowiązków ciążących na beneficjencie na skutek postanowień umowy i przepisów prawa oraz w przypadku stwierdzenia wystąpienia nieprawidłowości jest obowiązana do wymierzenia stosownej korekty finansowej.

Zgodnie z treścią § 4 Rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie warunków obniżania wartości korekt finansowych oraz wydatków poniesionych nieprawidłowo związanych z udzielaniem zamówień (Dz. U z 2018 r. poz. 971): „W przypadku gdy jest możliwe precyzyjne wskazanie kwoty wydatków poniesionych nieprawidłowo związanej ze stwierdzoną nieprawidłowością indywidualną wartość korekty finansowej jest równa wartości współfinansowania UE w ramach tej kwoty, a w przypadku pomniejszenia - wartości wydatków kwalifikowalnych równej tej kwocie.”

Materialnoprawne przesłanki zwrotu przez Beneficjenta środków przeznaczonych na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich określa art. 207 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o finansach publicznych. Zgodnie z tym przepisem w przypadku, gdy środki przeznaczone na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich są wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem i z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184, podlegają zwrotowi przez beneficjenta wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, liczonymi od dnia przekazania środków, w terminie 14 dni od doręczenia ostatecznej decyzji stwierdzającej ten obowiązek.

W przypadku zaistnienia przesłanek skutkujących żądaniem zwrotu środków, instytucja zarządzająca orzeka w formie decyzji (vide: art. 207 ust 9 ustawy u.f.p. i odpowiednio art. 9 ust. 2 pkt 9 lit. „a” ustawy wdrożeniowej).

Nie ulega wątpliwości, że w przypadku zaistnienia okoliczności skutkujących żądaniem zwrotu środków, instytucja zarządzająca orzeka w trybie administracyjnym. Ponadto należy podkreślić, że z normy zawartej w art. 207 ustawy u.f.p. wynika, że procedury zwrotu, o których mowa w tym przepisie mają charakter powszechnie obowiązującego przepisu prawa.

W tym stanie rzeczy przesłanki zwrotu środków determinuje treść art. 207 ustawy u.f.p. Istotą postępowania administracyjnego w sprawie zwrotu środków jest wyłącznie stosunek administracyjny, który wymaga ustalenia jednej z przesłanek o których mowa w art. 207 niniejszej ustawy u.f.p. W ocenie Instytucji Zarządzającej w okolicznościach przedmiotowej sprawy zachodzi przesłanka o której mowa w art. 207 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy u.f.p. Obowiązek zwrotu środków przez „.....” jest następstwem ich wykorzystania z naruszeniem procedur i niezgodnie z przeznaczeniem, o których mowa w art. 184 ustawy u.f.p.

Zgodnie z art. 184 obowiązującej ustawy o finansach publicznych wydatki związane z realizacją programów i projektów finansowanych ze środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3, są dokonywane zgodnie z procedurami określonymi w umowie międzynarodowej lub innymi procedurami obowiązującymi przy ich wykorzystaniu.

Słowem "procedura" określa się zazwyczaj normowany przepisami lub zwyczajami sposób prowadzenia lub załatwienia jakiejś sprawy. Pod pojęciem „inne procedury obowiązujące przy wykorzystaniu środków”, o których mowa w art. 208 ust. 1 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2005 r. Nr 249, poz. 2104, z późn. zm.) (odpowiednio: art. 184 ustawy u.f.p.) należy w związku z tym rozumieć reguły postępowania obowiązujące przy wykorzystywaniu środków pomocowych. Wspomniane reguły nie są przedmiotem regulacji prawa unijnego. Z kolei w prawie krajowym systemy realizacji programów operacyjnych krajowych i regionalnych tworzone są przede wszystkim aktami nie mającymi waloru przepisów prawa powszechnie obowiązującego. Projekty są realizowane przez beneficjentów na podstawie umowy o dofinansowanie, która stanowi podstawowe źródło uprawnień i obowiązków jej stron, w tym beneficjenta. Wzór umowy o dofinansowanie jest elementem systemu realizacji programu operacyjnego. Wspomniany wzór umowy składa się także na dokumentację konkursową. Uczestnik konkursu ma możliwość zapoznania się z warunkami umowy, w tym z zasadami obowiązującymi przy wykorzystaniu dofinansowania i swobodnego podjęcia decyzji o nawiązaniu stosunku prawnego na zasadach określonych w umowie. W przypadku zawarcia umowy o dofinansowanie zgodnie z przyjętym przez właściwą instytucję wzorem reguluje również procedurę realizacji projektu. Przy takich rozwiązaniach przyjętych w prawie krajowym, należało uznać, że racjonalny ustawodawca stanowiąc w art. 208 ust. 1 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2005 r. Nr 249, poz. 2104, z późn. zm.) (odpowiednio: art. 184 ustawy u.f.p.) o "innych procedurach"

obowiązujących przy wykorzystywaniu środków finansowych musiał uwzględnić rangę przepisów regulujących omawianą kwestię. Nadanie analizowanemu terminowi innego znaczenia prowadziłoby do sytuacji, w której odzyskiwanie kwot dofinansowania na podstawie art. 211 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2005 r. Nr 249, poz. 2104, z późn. zm.) (odpowiednio: art. 207 ust.1 ustawy u.f.p.) byłoby wyłączone. Taką sytuację należy wykluczyć, gdyż nie sposób przyjąć, że ustawodawca wprowadził rozwiązania, które w istocie nie byłyby możliwe do stosowania (vide: Wyrok NSA z dnia 19.06.2012 r., sygn. akt II GSK 732/11).

Z jednej strony, prawa i obowiązki Beneficjenta określa umowa o dofinansowanie zawarta w dniu 06 lutego 2019 r. z drugiej, stosunek prawny jest kształtowany postanowieniami dokumentów opracowanych przez Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju w tym: „Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków”.

Zasady kwalifikowalności wydatków były znane Beneficjentowi, gdyż zarówno na etapie składania wniosku o dofinansowanie, jak i na etapie realizacji Projektu miał obowiązek zapoznania się z wytycznymi oraz procedurami postępowania wskazanymi w umowie o dofinansowanie projektu. Beneficjent korzystając z możliwości, jakie daje regionalny program operacyjny musi się dostosować do jego wymogów. Jeżeli program stawia określone wymagania, należy je spełnić, by skorzystać z możliwości dofinansowania projektu. Ustalone kryteria, jak i wytyczne wiążą w równym stopniu wszystkich beneficjentów (por. wyrok WSA w Bydgoszczy z dnia 23.08.2011 r. sygn. akt II SA/Bd 672/11, wyrok NSA z 18.05.2011 r. sygn. akt II GSK 817/11, wyrok NSA z 16.11.2010 r. sygn. akt II GSK 1234/10).

W obu ww. dokumentach tj. Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków oraz w umowie o dofinansowanie projektu, stanowiących element składowy systemu realizacji regionalnego programu operacyjnego, zawarto zasadę, iż aby wydatek mógł być uznany za kwalifikowalny musi być poniesiony zgodnie z przepisami powszechnie obowiązującego prawa wspólnotowego i krajowego, w tym zgodnie z procedurami obowiązującymi przy ich wykorzystaniu, a wynikającymi z podpisanej umowy o dofinansowanie.

W związku z powyższym, naruszenie przez Beneficjenta postanowień umownych zawartych w umowie o dofinansowanie jest naruszeniem obowiązujących procedur i skutkuje uznaniem wydatku za niekwalifikowalny i podlegający zwrotowi.

Wydatki poniesione przez Beneficjenta w ramach Projektu zostały zrealizowane z naruszeniem zapisu § 2 ust.2, § 3 ust.1, § 4 ust.11, § 7 ust.1, § 12 ust.1 i ust.2 oraz § 22 ust. 1 umowy o dofinansowanie, a co za tym idzie zostały poniesione z naruszeniem procedur obowiązujących przy ich wykorzystaniu oraz niezgodnie z przeznaczeniem, w związku z czym podlegają zwrotowi. Mając powyższe na uwadze, Instytucja Zarządzająca stwierdza, że zachodzi podstawa do wydania decyzji określającej kwotę zwrotu środków z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w odniesieniu do w łącznej wysokości: **1 000 000,00 zł (słownie: jeden milion złotych, 00/100)**, jak w pkt 1 osnowy decyzji wraz z należnymi odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych. Bieg początkowy odsetek w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych ustalono od dnia przekazania transzy środków dofinansowania wykorzystanego niezgodnie z przeznaczeniem oraz z naruszeniem procedur, jak w pkt 2 i 3 osnowy decyzji.

Sposób płatności winien nastąpić w formie przelewu środków na następujący rachunek bankowy Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego: Środki Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, o których mowa w pkt 1 wraz z należnymi odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, o których mowa w pkt 2 i 3, należy wpłacić w terminie

14 dni od dnia doręczenia ostatecznej decyzji na rachunek bankowy Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego w Kielcach nr **86 1020 2629 0000 9402 0342 7457** prowadzony w PKO Bank Polski S.A.

Zarząd Województwa Świętokrzyskiego wydając niniejszą decyzję oparł się o stan faktyczny i prawny według chwili jej wydania, biorąc pod uwagę wszystkie okoliczności faktyczne sprawy.

W świetle powyższego Zarząd Województwa Świętokrzyskiego, jako Instytucja Zarządzająca Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 orzeka jak w sentencji.

Wydając decyzję, Zarząd Województwa Świętokrzyskiego oparł się na następujących dokumentach:

- 1) Umowa o dofinansowanie nr: RPSW.01.02.00-26-.../18-00 z dnia 06.02.2019 r.,
- 2) Wytyczne w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020,
- 3) Regulamin naboru wniosków nr RPSW.01.02.00-IZ.00-26-.../18 wraz z załącznikami,
- 4) Wniosek o dofinansowanie projektu nr RPSW.01.02.00-26-...18 wraz z załącznikami tj. dokumentacją projektową,
- 5) Wnioski o płatność wraz z załącznikami tj. dokumentacją finansową,
- 6) Dyspozycje wystawienia zlecenia płatności współfinansowania UE na rzecz Beneficjenta w ramach Osi Priorytetowej 1 RPOWS na lata 2014-2020, Działanie 1.2,
- 7) Pismo Instytucji Zarządzającej znak: KC-I.432.179.1.2021 z dnia 22.04.2021 r. tj. Informacja Pokontrolna Nr 6/N/I/RPO/2021 wraz z załącznikami (tj. materiał dowodowy z kontroli doraźnej w trakcie realizacji w dniu 26.03.2021 r.),
- 8) Pismo Instytucji Zarządzającej znak: KC-I.432.179.1.2021 z dnia 14.06.2021 r. tj. Errata do Informacja Pokontrolna Nr 6/N/I/RPO/2021,
- 9) Pismo Instytucji Zarządzającej znak: KC-I.432.179.2.2021 z dnia 04.08.2021 r. tj. Informacja Pokontrolna Nr 23/N/I/RPO/2021 wraz z załącznikami (tj. materiał dowodowy z kontroli doraźnej po zakończeniu w dniu 19.07.2021r.),
- 10) Pismo Beneficjenta z dnia 25.08.2021 r.,
- 11) Pismo Instytucji Zarządzającej znak: KC-I.432.179.2.2021 z dnia 09.09.2021 r.,
- 12) Pismo Instytucji Zarządzającej znak: IR-XIII.432.1.23.18.2019 z dnia 21.09.2021 r. wraz z załącznikiem (karta do odzyskania wypłaconej zaliczki),
- 13) Pismo Instytucji Zarządzającej znak: IR-XIV.432.1.30.2021 z dnia 28.09.2021 r. tj. Wezwanie
- 14) Pismo Beneficjenta z dnia 14.10.2021 r.,
- 15) Pismo Instytucji Zarządzającej znak: IR-XIV.432.1.30.2021 z dnia 28.10.2021 r. tj. Zawiadomienie o wszczęciu postępowania administracyjnego,
- 16) Pismo Instytucji Zarządzającej znak: IR-XIV.432.1.30.2021 z dnia 16.11.2021 r. tj. Zawiadomienie o materiale dowodowym,
- 17) Pismo Beneficjenta z dnia 22.11.2021 r.

POUCZENIE

Decyzja jest nieostateczna w administracyjnym toku instancyjnym. Zgodnie z art. 207 ust. 12a ustawy o finansach publicznych Beneficjent może złożyć do Zarządu Województwa Świętokrzyskiego wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy w terminie 14 dni od dnia doręczenia niniejszej decyzji.

Zgodnie z art. 127a § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego Beneficjent w trakcie biegu terminu do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy może zrzec się tego prawa. Wówczas, z dniem doręczenia organowi oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna, co oznacza, iż decyzja podlega natychmiastowemu wykonaniu i brak jest możliwości zaskarżenia decyzji do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego.

Nie jest możliwe skuteczne cofnięcie oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy.

Jeżeli Beneficjent nie chce skorzystać z prawa do zwrócenia się z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy, może wnieść do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach skargę na decyzję w terminie 30 dni od dnia jej doręczenia. Skargę wnosi się za pośrednictwem Zarządu Województwa Świętokrzyskiego. Wpis od skargi w sprawie należności pieniężnej objętej zaskarżonym aktem wynoszącej ponad 100 000,00 zł wynosi 1 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 2 000,00 zł i nie więcej niż 100 000,00 zł. Beneficjent ma możliwość ubiegania się przed sądem o zwolnienie od kosztów albo przyznanie prawa pomocy.

W przypadku gdy środki przeznaczone na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich są: wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem, wykorzystane z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy o finansach publicznych, pobrane nienależnie lub w nadmiernej wysokości podlegają zwrotowi wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, liczonymi od dnia przekazania środków, w terminie 14 dni od dnia doręczenia ostatecznej decyzji. Jeżeli Beneficjent nie zwróci środków wraz z odsetkami w terminie 14 dni od dnia upływu terminu o którym mowa wyżej, wówczas zostaje wykluczony z możliwości otrzymania kolejnych środków przeznaczonych na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich. Okres wykluczenia rozpoczyna się od dnia kiedy decyzja stała się ostateczna zaś kończy się z upływem trzech lat od dnia dokonania zwrotu tych środków.

MARSZAŁEK

WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

ANDRZEJ BĘTKOWSKI

Decyzja została sporządzona w trzech jednobrzmiących egzemplarzach, które otrzymują:

- 1)
- 2) a/a – (2 egzemplarze).